

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN **LATVIJA**

2021. gada 15. decembris – 4. janvāris

Nr. 48 (1706)

Lasiet timeklī
www.brivalatvija.lv

**Kā aizritēja
PLEIF Rīgā?**

2. lpp.

**Kāds bijis šis
gads un ko
gaidām
no nākamā?**

5. lpp.

**Režisore
Kristīna Wuss:
"Būs balta
izrāde"**

6. lpp.

Priecīgus Ziemsvētkus!

LAUMA ZUŠĒVICA,
Latvijas evaņģēliski luteriskās
Baznīcas pasaulē archibīskape

“Svēta” nakts, pat ja ne visiem “klusā”

Vētrainā rītā vējš lauza zarus un sirdi. Gribējās ar miera svētītām domām rakstīt vārdus, kas apliecinātu mīlestības svētkos dzimušā Dieva Dēla, Kristus Bērna, dziedinošo un vienojošo spēku. Bet brāzmainais vējš atgādināja, ka nebija “klusā nakts” tiem, kas nupat bija piedzīvojuši virpuļvētru šausmīgos postījumu vairākos Amerikas dienvidu štatos. Vai viņiem vēl būs vietas slimnīcās, kuŗās droši vien retas ir klusas nakts, ārstējot ar vīrusu smagi saslimušos. Domāju, cik vēl daudziem nakts klusumu izjauks satraucošās ziņas, ka kāds ģimenes loceklis saslimis ar vīrusu vai miris. Sērās un vientulībā pat klusums nav kluss, ja nav mierā sirds.

Naktī, ‘nomodā būdami’, cilvēki vairs nesargā savas avis kā reiz gani ārpus Betlēmes, bet

domā, kā pasargāt savējos – un arī sevi – no visa, kas liekas tik ļauns šajā pasaulē. Vai varam tomēr iedomāties, ka ganiem līdzīgas rūpes iztraucēja sirdsmieru un, viņus mīlot, Dievs nāca pasaulē, lai katra nakts būtu “Svēta”, ja arī ne klusa. Visi pasaules trokšņi nespēj aplūstināt Viņu, kas mums mīlestībā čukst: “Es esmu ar tevi (*jums*) ik dienas līdz laiku beigām.” (Mt. 28:20b).

Visos laikos un apstākļos – kā šogad, tā 2022. gadā, Dievs ir bijis, ir un būs ar mums! Tik daudz esam norūpējušies par mūsu tautas un pasaules nākotni. Mēs nezinām, ko rītdiena nesīs, bet mēs varam pārbaudīt, kur ved mūsu soļi. Mēs varam pārbaudīt, kurp dodamies. Mēs varam izšķirties, kam sekojam un kuŗam uzticēsimies. Vai tas spēj mieru dot kā Dieva Dēls, kuŗa

miers ir augstāks par visu saprašanu? Nē, to nevaram izskaidrot, bet, paldies Dievam, to varam piedzīvot. Un tad katra nakts top svēta, jo Kristus mīlestībā cilvēks top apžēlots un atjaunots un zina – tālāk jādala to, ko saņēmis.

Pirms saule bija uzaususi, uz postā atstātām ēkām jau devās palīgi. Daži mēroja tālu ceļu, lai meklētu tos, kuŗiem palīdzēt. Un pirms ziemas aukstums varētu veikt lielu postu, uz Latvijas, Baltkrievijas un citu valstu robežām devās tie, kuŗi ciešanās nonākušiem izdalīja segas, apavus, cimdus, ēdienu, citas dāvanas, bet pāri visam – mīlestību, kas ir pilnības saite. Šī mīlestība ir dziedinoša. Bez tādas pat visefektīgākās potes nespēs pasauli atveseļot. Bet mīlestības spēkā – kas ir Dievs, nekas nav neiespējams.

Torīt norima vējš, iestājās klusums, bet tāds, kas sevi nes svētu, prieka un cerības svētītu vēsti, kā dzejniece Ilze Šimane rakstīja:

Ieklausies: Šai naktī tāli zvani

skan,

*Prieku vēsti katram cilvēkam –
Spoži svece liesmo, vakars kluss
un rāms,*

*Šonakt visus vieno mazais
Kristus Bērns!*

Lai svēta šī nakts jums un Dieva svētības bagāts Jaunais – 2022. gads! Lai Dievs pasargā Latviju un pasauli, lai Viņš svētī ar visu, kas vairo mieru, atjauno prieku un cerību, ietērpj visus svētumā! Lai apklust vētras un dziedinātas top sirdis, vienotas ilgās pēc taisnības un miera, ko spēj rast tikai mīlestībā! Paldies Dievam, tā visiem, visur un uz visiem laikiem dāvināta *Svētā nakts*.

**Numura
intervijā –
Diasporas
vēstniece
Elita Gavale**

7. lpp.

**Sveiciens no
Austrālijas!**

8. lpp.

**Mūsējie
pasaulē**

9. lpp.

Nākamais numurs iznāks 2022. gada 8. janvārī

9 770934 67501 8 48

PLEIF 2021: Rīgas izaugsmei nepieciešamas lielākas ambīcijas

JĀNIS ANDERSONS,
PBLA pārstāvniecības vadītājs

PLEIF-2021 Rīcības komiteja un atbalstītāji: No kreisās: Raits Eglītis (PBLA), Zane Čulkstēna (ERDA), Renāte Lagzdiņa (ERDA), Lora Egle (PBLA), Kristīne Saulīte (PBLA), Mārtiņš Andersons (PBLA/ALA), Zanda Kalniņa-Lukaševica (Ārlietu ministrijas parlamentārā sekretāre), Elita Gavele (Ārlietu ministrijas Diasporas lietu vēstniece), Līva Bileskalne (ERDA), Ludmila Gutke (ERDA), Jānis Andersons (PBLA). PLEIF-2021 rīkoja PBLA ar Ārlietu ministrijas finansiālu atbalstu. Stratēģiskās plānošanas un komunikācijas kompānija ERDA bija atbildīga par pasākuma praktisko izkārtojumu

Sestdien, 4. decembrī, Pasaules Brīvo latviešu apvienība (PBLA) aizvadīja nu jau septīto Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forumu (PLEIF), kurš šogad notika Rīgā ar nemainīgu Ārlietu ministrijas un PBLA sadarbības partneru atbalstu. Forums, kuram bija pieslēgušies vairāk nekā četrstūkstoš klausītāji un skatītāji no 39 valstīm pasaulē, notika tiešsaistes formātā. Visa foruma gaitu tiešsaistē vadīja PBLA vicepriekšsēdis un arī nesen ievēlētais ALA priekšsēdis Mārtiņš Andersons.

Šogad forums un tā diskusijas tika veltītas Rīgas pilsētai un tās attīstībai. Rīga ir Latvijas ekonomikas dzinējspēks, un ar trešdaļu Latvijas iedzīvotāju Rīga veido vairāk nekā pusi no visa Latvijas iekšzemes kopprodukta.

Forumā atklāšanā mājīgajās un nesen rekonstruētajās Hanzas perona telpās piedalījās Valsts prezidents Egils Levits, kurš savā uzrunā uzsvēra: "Visas valsts intereses ir nostiprināt Rīgu, lai caur to veicinātu izaugsmi visā Latvijā. Rīgai ir jākļūst par reģionālo Baltijas ekonomikas centru, par Ziemeļeiropas metropoli. [...] Dārgie draugi! Pateicos Pasaules Brīvo latviešu apvienībai, priekšsēdei Saulītes kundzei un visiem foruma organizatoriem! Šis forums veido īpašu diasporas piesaisti Latvijai un attīsta mūsu globālo latvietību Latvijas labā."

Atzinīgus vārdus par PLEIF vēlmi īpašu uzmanību pievērsta Rīgai savā videouzrunā foruma dalībniekiem teica arī Ministru prezidents Krišjānis Kariņš.

Ārlietu ministrijas parlamentārā sekretāre Zanda Kalniņa-Lukaševica ar gandarijumu savā uzrunā pauda, ka viņas pārstāvētā ministrija priecājas būt šī foruma sadarbības partneris, un ka PLEIF auditorija augusi no 25 valstīm 2020. gadā uz 39 pārstāvētām valstīm no sešiem kontinentiem šai forumā.

Rīgas domes priekšsēdētājs Mārtiņš Staķis savā prezentācijas ievadā uzsvēra, ka viņa mērķis ir padarīt Rīgu par pilsētu, kur viss plaukst un zēl, un iepa-

zīstināja klausītājus isumā ar Rīgas teritorijas plānojumu 2030. gadam un ar Rīgas attīstības plānu 2021. – 2027. gadam, uzsverot prioritātes, kā arī to, ka šī plāna ietvaros ir ap 500 projektu, kas nākamajos septiņos gados īstenojami Rīgā. Mārtiņš Staķis arī pieminēja, ka pilsētas budžetā gadā 884 miljoni eiro ir fiksētās izmaksas, un ārpus tām maz paliek pāri pilsētas attīstībai, tāpēc būtiski pilsētai piesaistīt investīcijas. Mārtiņš Staķis īpaši uzsvēra nepieciešamos ieguldījumus Austrumu maģistrāles izveidei, kas atslodot Rīgas centru no smagajiem auto, kā arī nepieciešamos 200 miljonus eiro Dienvidu tilta šķērsojuma izbūvei.

Domnīcas "Certus" direktors, prof. Daunis Auers foruma dalībniekus iepazīstināja ar veiktajiem pētījumiem Rīgas konkurētspējā, īpaši uzsverot to, ka Rīgai kā pilsētai ar potenciāli spožu nākotni ir ārkārtīgi liels neizmantojams potenciāls, un ka visvairāk nepieciešams ieguldīt tieši cilvēkresursos.

Rail Baltica izbūves projekta izpildītore Agnis Driksna uzsvēra šī topošā dzelzceļu tīkla lomu Rīgas attīstībā, proti, divu stundu laikā (ar ātrumu 249 km stundā) ar zaļāko un drošāko transporta veidu – dzelzceļu – no Rīgas būs iespējams nokļūt Tallinā vai Viļņā.

Vienu no saistošākajām prezentācijām no investora skata perspektīvas sniedza investīciju firmas "Bregal Sagemount" dibinātājs Adams Fullers (Adam Fuller), kura uzņēmums šogad maijā ieguldījis 130 miljonus ASV dolaru Latvijas "Printful" firmā, iepriekš veicot analīzi par to, kāds būs šo investīciju potenciāls. Viņš arī bilda, ka šobrīd tiek meklēti "Printful" galvenais finanču direktors, un šim postim ir iespēja pieteikties.

Savukārt Elina Branta no Šveices vadošā telekomunikāciju uzņēmuma "Swisscom", kas nesen atvēruši savu pārstāvniecību Rīgā, un loģistikas uzņēmuma "Senner" Baltijas izpildītore

Valsts prezidents Egils Levits foruma atklāšanā

Deniss Ivanovs raksturoja tās priekšrocības (saprota nodokļu sistēma, ērts transporta savienojums ar lidostu, augsta darbinieku atbildība, ērti e-pakalpojumi u.c.), kāpēc viņu uzņēmumi par savu mājvietu izvēlējušies tieši Rīgu.

Sekojošajā diskusiju panelī par to, kāpēc potenciālajiem investoriem ieguldīt tieši Rīgā, uzņēmuma "Primeks Group" direktors Jānis Oslejs uzsvēra, ka Rīgā ir daudz jauno talantu, un reti kuļa pilsēta ir tik kompakta un ar tik labu novietojumu, ka jau 30 minūšu laikā no Rīgas centra iespējams nokļūt laukos vai pludmalē. Tikai pavisam nedaudzas pasaules metropoles var piedāvāt šādas iespējas.

Latvijas Bankas prezidents Mārtiņš Kazāks savu prezentāciju iesāka ar domu, ka Rīga noteikti ir visas Baltijas metropole, un ja Rīga ir stipra, tad stipra būs arī visa Latvija. Viņa ieskatā Viļņā aizvadītajā desmitgadē izaugsme ir bijusi spēcīgāka nekā Rīgā. Pēc Mārtiņa Kazāka domām, mums kā mazai nācijai nepie-

ciešamas lielākas ambīcijas un uzdrīkstēšanās spējas, tad arī izaugsme pārsniegsim savus konkurentus.

Interneta uzņēmuma "MikroTik" vadītājs un Amerikas Tirdzniecības palātas (AmCham) Latvijā valdes priekšsēdis Džons Martins Tallijs (John Martin Tully), kurš Latvijā dzīvo jau kopš 1995. gada, runājot par Rīgas priekšrocībām, uzsvēra, ka Latvijas galvaspilsēta ir lielisks gaisa transporta mezgls, šeit ir daudz augsti izglītotu cilvēku, šeit pieejams ļoti labs interneta savienojums, savukārt lauku, jūras, upju, ezeru un mežu tuvums Rīgai nav visluksuss, bet ikdienas iespējamība katram. Džons Martins Tallijs piebilda, ka uzticēšanās savai darbinieku komandai viņaprāt esot vislabākā investīcija uzņēmumā. Viņš arī pavēstīja, ka uzņēmums "MikroTik" nesen ziedojis 20 miljonus eiro Bērnu klīniskās slimnīcas Onkoloģiskā centra atbalstam Rīgā.

Sekojošā diskusiju panelī firmas "Emergen Latvia" vadītājs Pēteris Dalīns pastāstīja, kā vi-

nam pirms diviem gadiem izdevies piepildīt savu sapni pārcelties no Austrālijas uz Latviju un attīstīt globālu digitālo pakalpojumu uzņēmumu šeit.

Forumā beidzamais posms bija veltīts Rīgas pilsētas nekustamo īpašumu attīstībai. Nekustamo īpašumu attīstītāju aliances vadītājs Mārtiņš Vanags kā īpaši pozitīvu pagrieziena ires dzīvokļu segmenta attīstībai minēja šogad 21. martā pieņemto jauno Īres likumu, kas, viņaprāt, šobrīd esot pats labākais Eiropā, jo turpmāk konfliktus starp namīpašnieku un īrnieku, kas nemaksā, būs iespējams atrisināt 3-4 mēnešu laikā, kurpretim agrāk tiesas procesi šai jomā vilkās gadiem. Pēc Mārtiņa Vanaga domām, cilvēki Rīgā šobrīd vēlas dzīvot labāk, tāpēc investīcijas īres namos šobrīd noteikti attaisnojās.

Savukārt Ēriks Bergmans, nekustamo īpašumu firmas "Colliers Latvia" vadītājs, foruma dalībniekiem sniedza detalizētu pārskatu par jaunajiem biroju telpu projektiem Rīgā (Verde, Gustavs BC, Preses nams, Novira Plaza, Zeiss, Mihaila Tāla iela, Magdalenas kvartāls, Krasta City, Kimmel kvartāls u.c.), uzsverot, ka Rīga ir izcila vieta dzīvei ar ļoti labu darbu un privātās dzīves līdzsvaru. Rīgas domes deputāte un pilsētas attīstības komitejas priekšsēdētāja savukārt vēstīja par centieniem mazināt birokrātiju Rīgā būvatļauju izsniegšanas jomā.

Forumā noslēgumā PBLA priekšsēde Kristīne Saulīte uzsvēra, ka tieši Rīgas izaugsme būs būtiski svarīga tuvākajā nākotnē visas Latvijas izaugsmei un tas savukārt saistīts ar lielāku ambīciju un augstāku mērķu izvirzīšanas nepieciešamību mums katram. Forumā videoierakstu drīzumā būs iespējams noskatīties pilnībā Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju foruma mājas lapā www.pleif.lv. Nākamais latviešu diasporas rīkotais ekonomikas forums Spotlight Latvia iecerēts 2022. gada pavasarī ASV.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Latvija dāvina britiem Ziemsvētku eglī un paraksta sadarbības deklarāciju

Latvijā audzētas Ziemsvētku eglis dāvināšana Lielbritānijas Ārlietu ministrijai jau ir kļuvusi par tradīciju. Taču šogad pirms eglis svinīgās iedegšanas Lielbritānijas Ārlietu dienesta oficiālajā rezidencē – Lankastera namā Londonā – tika parakstīta arī abu valstu sadarbības deklarācija.

Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs (*Jaunā Vienotība*) pastāstīja, ka, lai arī sadarbības līgumi ir, tomēr pēc breksita situācija ir mainījusies. “Ir jāņem vērā, ka daudzi no šiem līgumiem tika noslēgti tad, kad Lielbritānija bija Eiropas Savienības dalībvalsts.” Šogad tiek atzīmēta arī abu valstu diplomātisko attiecību nodibināšanas simtgade, tādēļ svētku runās tika īpaši akcentētas draudzīgās attiecības un veiksmīgā sadarbība dažādās jomās.

Par Ziemsvētku noskaņu rūpējās Londonas latviešu koris. Koŗā dziedātājas Indra Bindere un Ruta Graviniece uzsvēra, ka pasākums ir iedvesmojošs un pacilājošs: “Ļoti īpaši, pēc ilgiem laikiem šie tiešām liekas kā svētki. Uzvilkt tautastērpu, un Ziemsvētku laiks... Jauka sajūta sanākt kopā!”

Arī dziedātājs Eduards Griezņis norādīja: “Bija lieliska iespēja justies – ja tā var izteikties – normāla klātbūtnes situācijā. Mums nevajadzēja maskas vilkt, mēs veicām testus pirms tam. Mēs varbūt izbaudījām brīvāku klātesamību, un tas notika tiešajā, nevis internetā, tas vien ir svinams! Un Londonā tā situācija, šķiet, ir kontrolēta.” Latvijas egle, kas ir kontrolēta. Latvijas egle, kas ir kontrolēta. Latvijas egle, kas ir kontrolēta. Latvijas egle, kas ir kontrolēta.

Daugavas Vanagi Lielbritānijas latviešu centrā “Straumēni”

Jau spāpējuši sarīkot Ziemsvētku tirdziņu un eglīti bērniem. Tajā piedalījās ļoti liels skaits cilvēku un ikvienam, arī bērniem, bija jāuzrāda negatīvs Covid-19 paštests, bet nevienu no klātesošajiem tas nemulsināja. Apmeklētāju bija tik daudz, ka visi tik tikko satilpa divās zālēs, bet bērniem domātās dāvanas veidoja pamatīgu kaudzi blakus eglītei. Sarīkojumu rādīja arī Latvijas sabiedriskā TV.

Angļu valodā iztulko un pasaules bibliotēkām izsūta Krišjāņa Barona darbu “Mūsu tēvzemes aprakstīšana”

Šā gada februārī inženierkomunikāciju būves un remonta uzņēmums SIA “Kulk” ziedoja 1000 eiro Ziedoņa mūzeja iniciatīvai, kuŗas rezultātā tika papildināta un angļu valodā pārtulkota grā-

mata “Mūsu tēvzemes aprakstīšana”. Grāmatas jaunais izdevums nonāks 200 UNESCO valstu bibliotēkās.

Barons studiju laikā Tērbatā uzrakstīja grāmatu “Mūsu tēvzemes aprakstīšana un daži pielikumi isumā saņēmti” (1859). Tā ir pirmā latviešu autora mācību grāmata par Baltijas ģeografiju un latviešu tautu. Izdevums angļu valodā veidots, lai starptautiskajai sabiedrībai vēstītu par Latvijas ceļu uz valstisko neatkarību 19. gadsimtā.

Plašāka Baltijas valstu veidošanās vēsturiskā konteksta iezīmēšanai izdevums “A Description of Our Homeland” papildināts ar vēsturnieka un Aijovas universitātes (ASV) emeritētā profesora Andreja Plakana, vēsturnieces un Tartu univeristātes asociētās profesores Lea Lepikas un baltista, Kauņas Vītauta Dižā universitātes profesora Alvida Butkus rakstiem. Ar mūsdienu zinātnieku pieņemumu šī grāmata kļūst par izdevumu, kas vienkopus aplūko un rāda Baltijas valstu centienus, veidojot savu nacionālo identitāti 19. gadsimta vidū, kas pusgadsimtu vēlāk rezultējās trīs neatkarīgu valstu izveidē, uzskata izdevēji. Grāmatā “A Description of Our Homeland” iekļautas arī kartes un latviešu mākslinieku mākslas darbu albums “Ainas no latviešu tautas dzīves”.

Ziedoņa mūzeja komanda norāda, ka grāmatu izsūtīšana uz pasaules bibliotēkām sniegs iespēju ziņu par Latviju nogādāt pasaulē atmiņas pētniecības un krājēj institūcijās, tādējādi gan sasniedzot mūsdienu pētniekus, gan nodrošinot to, ka nākamās paaudzes uzzina par Baltijas valstu vēsturi.

Pasniedz Ministru kabineta balvas

9. decembrī valdības vārdā Ministru prezidents un nozaru ministri pasniedza Ministru kabineta balvas izcilām Latvijas personībām, uzņēmējiem un sabiedriskajam medijam. Kā uzsvēra valdība, izraudzītie laureāti ir “izcilības piemērs saimnieciskajā un sabiedriskajā darbībā, kuŗi ar mērķtiecīgu ieguldījumu stiprinājuši Latvijas demokrātiju un tiesiskumu, kā arī cēlušī sabiedrības labklājību un pašapziņu”.

Par mūža ieguldījumu kora mākslā Ministru kabineta balvu saņēma Vispārējo latviešu Dziesmu un deju svētku goda virsdiriģents, profesors, komponists **Edgars Račevskis**. Viņš ir devis neatsveramu ieguldījumu tautas apziņai vienmēr nozīmīgās Vispārējo latviešu Dziesmu un deju svētku tradīcijas uzturēšanā.

Eiropas Savienības Tiesas tiesnesei **Inetai Ziemelei** Ministru kabineta balva tika piešķirta par ieguldījumu Latvijas tieslietu sistēmas attīstībā. Ineta Ziemele ir stiprinājusi demokrātiju un tiesiskumu Latvijā. Viņas veikums pētniecībā ir nozīmīgs mūsu valsts pamatu izpratnei un diskusijās par tās nākotni.

Apbalvojums piešķirts **Stellai Lapīnai**, kuŗa vada “Veselības centru apvienību” un “Centrālo laboratoriju” – divus uzņēmumus,

kuŗi ir bijuši īpaši nozīmīgi Latvijas cilvēku veselības uzturēšanā, īpaši Covid-19 laikā.

Apbalvojumu saņēma arī Latvijas Organiskās sintēzes institūta direktors ķīmijas doktors **Osvalds Pugovičs**, kuŗš ir devis būtisku ieguldījumu starptautiski konkurētspējīgas pētniecības vides nodrošināšanā. Savā zinātniskajā darbībā viņš bijis līdzautors vairāk nekā 40 prestižām publikācijām.

Ministru kabineta balvu saņēma informācijas tehnoloģiju uzņēmums *Accenture Latvia* par inovatīvu un mērķtiecīgu uzņēmējdarbību, kā arī ieguldījumu Latvijas ārējā tēla veidošanā, Latvijā radot eksportspējīgu pakalpojumu klāstu.

Ministru kabineta balva par akcijas “Dod pieci!” rīkošanu

Latvijas Radio 5 saņēma Ministru kabineta balvu par labdarības akcijas “Dod pieci!” rīkošanu. “Latvija ir stipra, jo mums ir lieliski cilvēki, organizācijas un uzņēmumi, kuŗi ar savu darbu un rīcību rāda priekšzīmi un sniedz būtisku ieguldījumu mūsu valsts un sabiedrības attīstībā. Šodien balvas saņēmēji pārstāv plašu sabiedriskās, saimnieciskās un radošās darbības loku – gan zinātni, gan kultūru, gan veselību, gan labdarību, gan arī uzņēmējdarbību. Mēs redzam un augstu novērtējam jūsu darbu un sniegto ieguldījumu. Visas valdības vārdā velos pateikties ikkatram no balvas saņēmējiem par jūsu devumu Latvijai,” pirms balvu pasniegšanas sacīja premjermministrs Krišjānis Kariņš (*Jaunā Vienotība*).

Akcijas “Dod pieci!” aizsācējs Toms Grēviņš, labdarības organizācijas Ziedot.lv vadītāja Rūta Dimanta kopā ar Voldemāru Lapu

Ministru kabinets apbalvoja *Latvijas radio 5* komandu par labdarības maratona “Dod pieci!” rīkošanu. Kampaņā jau astoto gadu tiek aktualizētas un risinātas sociālas problēmas, veidojot cilvēciskāku Latvijas vidi un rādot ceļu likumdošanas attīstībai.

Labdarības maratons “Dod pieci!” jau astoto gadu notiks īsi pirms Ziemsvētkiem, no 17. līdz 23. decembrim, sešarpus dienaktis raidot no īpašas stikla studijas pilsētvidē, Doma laukumā. Unikālā formātā trīs Latvijas Radio 5 – *pieci.lv* didžeji 24/7 režīmā dalīsies ar cilvēku pieredzes stāstiem, ekspertu viedokļiem un atskaņos ziedotāju izvēlētas dziesmas, iestājoties par cilvēciskāku vidi un pārmaiņām sabiedrībā. Maratonu rīko Latvijas Radio ciešā sadarbībā ar Latvijas Televīziju, sabiedrisko mediju portālu LSM un ilggadējo ziedojumu partneri – labdarības organizāciju *Ziedot.lv*.

“Vai jūs jebkad esat aizdomājušies, kāpēc mēs Latvijā uz ielām praktiski neredzam cilvēkus ratiņkrēslos? Kā krustojumā pie luksofora zaļās gaismas ielu var šķērsot neredzīgs cilvēks? Vai kā radio var klausīties nedzirdīgais? Jāatzīst, mēs paši labi saprotam, ka arī pagājušā gadsimta sākumā celtā Radiomāja galvaspilsētas vēsturiskajā centrā nav labais piemērs vides pieejamības ziņā. Tomēr mums visiem jāsaņem drosme un jāieskatās patiesībai acīs. Viena liela daļa cilvēku ir izstumti no sabiedrības, liedzot tiem pamattiesības uz brīvu, iespējami patstāvīgu un jēgpilnu dzīvi. Uz svaigu gaisu, kustību un socializēšanos,” atzīst Latvijas Radio 5 – *pieci.lv* didžejs un labdarības kustības “Dod pieci!” aizsācējs Latvijā Toms Grēviņš.

Voldemārs Lapa ir trīsdesmit gadus jauns puisis ratiņkrēsliņā, kuŗš ik gadu “Dod pieci!” laikā klātienē pie stikla studijas atbalsta didžejus un aktīvi piedalās notiekošajā. Kļuvis par “Dod pieci!” komandas draugu. Un šajā reizē – arī par atbalstu temas šķetināšanā. Aicina Tomu Grēviņu kādu dienu kopā ar viņu iesēsties ratiņkrēsliņā un pabraukāt pa Rīgu. “Kad uzzināju temu, sirsniņa notrisēja – brīnišķīgi! [Par to ir jārunā], lai cilvēki kļūtu iejutīgāki, tad arī interese par vides pieejamību būs lielāka, lietas mainīsies. Mums jāizvelk tie ratiņnieki, cilvēki ar funkcionālajiem traucējumiem, laukā no mājām! Sociālizēšanās, svaigs gaiss, kustības – tas ir pats galvenais, kāpēc no mājas ir jāiet laukā. Saziedotā nauda ir jālieto mājokļu iekārtošanai,” pārliecinoši saka Voldemārs Lapa.

Ziedot.lv vadītāja Rūta Dimanta stāsta, ka cilvēki vērsas pēc finansiālas palīdzības galvenokārt ēku pieejamības nodrošināšanai un tehnisko palīgīdzekļu iegādei. Sabiedrisko mediju labdarības maratons “Dod pieci!” šogad izcels vides pieejamības problemātiku cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem, aicinot sabiedrību ieraudzīt to cilvēku ikdienu, kas saskārušies ar redzes, dzirdes un kustību traucējumiem. Maratona laikā saziedotie līdzekļi caur *Ziedot.lv* tiks novirzīti līdz cilvēku atbalstam – pandusu un pacelāju ierīkošanai, cilvēku dzīvesvietas labiekārtošanai, tehnisko palīgīdzekļu iegādei un citām vajadzībām, kas saistītas ar vides pieejamības uzlabošanu ārpus publiskās infrastruktūras. Šajā gadā sabiedriskie mediji uzsvērs ikvienas personas tiesības uz iespējami patstāvīgu dzīvi.

**Latvijā veikta unikāla operācija
Unikāls notikums Latvijas medicīnā – Paula Stradiņa Klīniskajā universitātes slimnīcā veikta sešu orgānu pārstādīšana. Gados jauna cilvēka nāve deva iespēju citiem sešiem dzīvot!** Mirušo cilvēku tuvinieku līdzjūtība un atsaucība kopumā ļāvuši sasniegt arī vēl nebijuši augstu piekrišanu līmeni – 70% radinieku dod piekrišanu orgānu transplantācijai, ja paša aizgājēja vēlme nav nostiprināta reģistrā. Silvas kundze

savā ziņā pasaulē tagad skatās kāda gados jauna cilvēka acīm. Donoram vēl nebija četrdesmit. Asinsvada plisums galvā bija nāvējošs. Un vissmagākajā brīdī tuvinieki neatteica transplantologu lūgumam ļaut izmantot mirušā audus un orgānus.

Tas ļāva Stradiņa slimnīcā veikt sirds pārstādīšanu, aknas transplantāciju, jaunu orgānu saņēma arī divi nieru pacienti, un divi acs slimnieki atguva redzi. Visi ir bezgala pateicīgi donora ģimenei.

Jaunais Krievijas vēstnieks Latvijā: Krievija negrasās iebrukt Ukrainā...

Jaunais Krievijas vēstnieks Latvijā **Michails Vaņins** 6. decembrī ticis ar Saeimas priekšsēdes biedri Dagmāru Beitneri-Le Gallu (JKP).

Kā TV3 Ziņām sarunu atstājāja Le-Galla, tikšanās laikā Vaņins esot izteicies, ka Krievija negrasās īstenot iebrukumu Ukrainā, par ko pēdējās nedēļās trauksmi ceļ sabiedrotie NATO un Eiropas Savienība kopumā. Jaunais vēstnieks esot arī piedāvājis – organizēt telefonsarunu Krievijas un Latvijas aizsardzības ministru vidū, proti starp Sergeju Šoigu un Arti Pabriku.

Le Galla sacīja, ka šo informāciju nodos ministram. Pats vēstnieks uz TV3 žurnālistu jautājumiem atbildēt nevēlējās, norādot, ka šobrīd Latvijā jānēsā sejas maskas un ar medijiem viņš runās tad, kad deguna un mutes aizsargi nebūs jāvelk.

Savulaik Vaņins ir izcēlies ar skandaloziem izteikumiem, tostarp Dāniju, Poliju un Baltijas valstis nodēvējot par histēriskām un pretkrieviskām.

Irēnu Kucinu apstiprina Satversmes tiesas tiesneša amatā

Saeima 9. decembrī, Satversmes tiesas (ST) tiesneša amatā apstiprināja Irēnu Kucinu (*attēlā*). “Par” Kucinas apstiprināšanu amatā balsoja 71 deputāts, bet pret bija viens parlamentāriets.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Kucina ir doktora grāds starptautiskajās tiesībās, un viņa ir ievēlēta par Latvijas Universitātes Juridiskās fakultātes asociēto profesori. Kucina ir vairāku zinātnisko publikāciju un pētījumu autore. Pašlaik viņa ir Valsts prezidenta kancelejas vadītāja vietniece, prezidenta padomnieku biroja vadītāja un padomniece tiesiskuma un Eiropas Savienības tiesību politikas jautājumos. Kucina kandidātūru sākotnēji virzīja tieslietu ministrs Jānis Bordāns (*Jaunā konservatīvā partija*). Bordāns raksturojis Kucinu kā profesionālu juristi, kurai ir pieredze gan Latvijas tiesību nozarē, gan arī starptautiskā līmenī.

Esot ST tiesneša amatā, Kucina vēlas uzlabot dialogu ar sabiedrību, vairāk skaidrojot tiesas spriedumus.

Saeima izdod deputātu Ādamsonu kriminālvajāšanai

Spiegošanā Krievijas labā vainotais Saeimas deputāts Jānis Ādamsons // Foto: LETA

Saeima atbalstījusi lēmumprojektu par deputāta Jāņa Ādamsona izdošanu kriminālvajāšanai. Ādamsonu jūnijā Valsts drošības dienests (VDD) aizturēja aizdomās par spiegošanu Krievijas labā. Par deputāta izdošanu kriminālvajāšanai balsoja 60 parlamentārieši, bet pret bija 18 deputāti. Pret Ādamsona izdošanu balsoja viņa bijušie partijas biedri no frakcijas *Saskaņa*.

Saeima kā pirmajam nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu piešķir Leo Hiršsonam

Saeima 9. decembrī lēma Leo Hiršsonu atzīt par nacionālās pretošanās kustības dalībnieku. Hiršsons ir pirmais nacionālās pretošanās kustības dalībnieks, kuram kopš jūnijā pieņemtajiem likumiem "Par nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu" grozījumiem statusu piešķirīs parlaments. Parlaments šī gada jūnijā pieņēma grozījumus likumā "Par nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu", kas paredz, ka nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu var piešķirt arī ar Saeimas lēmumu. Hiršsons ir pirmais nacionālās pretošanās kustības dalībnieks, kuram statusu piešķirusi Saeima.

Kā iesniegumā Saeimai atzīmēja pieteikuma iesniedzēji, Hirš-

sona dzīves gaitas liecina par viņa aktīvu pretošanos padomju okupācijas režīmam un viņa darbības bija vērstas uz to, lai atjaunotu 1918. gada 18. novembrī proklamētās Latvijas Republikas neatkarību. Iesniegumā teikts, ka nacionālās pretošanās kustības dalībnieks Leo Hiršsons 1977. gada pavasarī Liepājā izveidoja pretošanās grupu. Grupas dalībnieki bija īstenojuši vairākas darbības pret Liepājā dislocētā okupācijas karaspēka militārpersonām, kā arī plānojuši pretošanās aktivitātes pret padomju okupācijas režīmu.

Pēc 1991. gada janvāra barikāžu notikumiem Hiršsons aktīvi iesaistījās Zemessardzes dibināšanā, būdams viens no tiem, kurš izveidoja Zemessardzes 15. bataljonu. Novērtējot Hiršsona ieguldījumu Latvijas valstiskās neatkarības atjaunošanā, viņš kā nacionālās pretošanās kustības dalībnieks par sevišķiem nopelniem Latvijas valsts labā 2018. gada 19. oktobrī iecelts par Viestura ordeņa kavalieri un apbalvots ar Viestura ordeni.

Aicina Beļģijas aizsardzības ministri izrādīt izpratni par sarežģīto Latvijas vēsturi

10. decembrī, aizsardzības ministrs Artis Pabriks nosūtījis vēstuli Beļģijas aizsardzības ministrei Ludīvinei Dedonderi (*Ludivine Dedonder*), aicinot izrādīt izpratni par sarežģīto Latvijas vēsturi, nevērsties pret Latvijas karagūstekņiem un nepārvietot Zēdelgema pašvaldībā Beļģijā uzstādīto pieminekli "Latvijas stāvētājs brīvībai", kas veltīts Otrā pasaules kara laikā nacistiskās Vācijas karaspēka piespiedu kārtā mobilizēto latviešu karavīru, karagūstekņu piemiņai.

"Šī pieminekļa uzstādīšanai ir ziedojuši Latvijas sabiedrība, jo Latvijā nav tādas ģimenes, kurās locekļus vai radniekus nebūtu skārusi nacistiskās Vācijas mobilizācija pēc tam, kad Latviju okupēja vācu karaspēks. Tādēļ es stingri aicinu izmantot visus iespējamus līdzekļus, lai atceltu šo lēmumu, jo Latvijas iedzīvotāji to uztvers kā nopietnu apvainojumu. Šis vēsturiskais piemineklis ir ļoti svarīgs simbols un atgādinājums par sarežģīto un traģisko 20. gadsimta Latvijas vēsturi," vēstulē uzsver aizsardzības ministrs.

Aizsardzības ministrs tiekas ar Japānas vēstnieku Latvijā

Aizsardzības ministrs Artis Pabriks iepazīšanās vizītē uzņēma Japānas vēstnieku Latvijā Jasuši Takasi (*Yasushi Takase*), lai pārrunātu abu valstu reģionālās drošības jautājumus. Tikšanās laikā amatpersonas pārrunāja arī Latvijas un Japānas aizsardzības politikas un starptautiskās drošības

aktualitātes, kā arī iespējamo divpusējo sadarbību. Latvija ar Japānu pastāvīgi uztur divpusējo dialogu drošības politikas jomā. Būdam ārlietu ministrs, A. Pabriks 2006. gadā atklāja Latvijas vēstniecību Japānā, savukārt 9. Saeimas sasaukumā viņš vadīja Latvijas – Japānas parlamentāro sadarbības grupu. Japāna bija viena no pirmajām valstīm, kas 1919. gadā atzina tikko neatkarību ieguvušo Latviju. Japāna Latviju atzina *de facto* 1919. gada 10. janvārī, un *de iure* – 1921. gada 26. janvārī.

Izcilības balvas kultūrā

Šogad Izcilības balvas kultūrā piešķirtas komponistam **Pēterim Vaskam**, rakstniecei un ilustrātorai **Anetei Melecei** un **Rundāles pils mūzejam**.

Pēteri Vasku Izcilības balvai izvirzīja Latvijas Mūzikas padome. Mākslinieks balvu saņems par "izcilu un starptautiski plaši atzītu māksliniecisko jaunradi mūzikas nozarē, ar spožiem skaņdarbu pirmatkaņojumiem. Savukārt rakstniecei un ilustrātorai Anetei Melecei balvai izvirzīja KM Literatūras un grāmatniecības padome, Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja un platforma *Latvian Literature*. Rundāles pils mūzeju balvai izvirzīja Latvijas Mūzeju biedrība. Mūzejs saņems Izcilības balvu par profesionāli veiktu un starptautiski kā izcilu novērtētu darbu Rundāles pils ansambļa un franču baroka stila dārza atjaunošanā, veidošanā un saglabāšanā.

Architekte Zaiga Gaile un baletdejojātājs

Michails Barišņikovs plāno atjaunot koka ēku Rīgā

Arhitekte Zaiga Gaile pavēstījusi, ka kopā ar Rīgā dzimušo dejojātāju un aktieri Michailu Barišņikovu iecerējuši atjaunot vecu koka ēku galvaspilsētā. Lai gan architekte neatklāj, kur šī ēka atrodas, Barišņikova bērnības drauga teiktās liecina, ka tā varētu būt ēka Rīgā, Blaumaņa ielā 19.

Barišņikova klasesbiedrs Rīgas choreogrāfijas vidusskolā un viņa bērnības draugs Andris Vitiņš atklāja: "Tā ir veca koka māja Blaumaņa un Krišjāņa Barona ielas stūrī Rīgā. Tas jau vairs nav noslēpums. Šajā ēkā bija viena no pirmajām Mišas deju studijām, pasniedzēja tur bija Muhortova."

Laikā, kad Barišņikovs uzsācis dejojātāja gaitas, pedagoģe Jevģeņija Nikolajevna Muhortova vadījusi Latvijas rūpniecības padomes (Latpromsovet) kluba deju pulciņu. Klubs atradies Blaumaņa ielā 19. Barišņikovs tur mācījies vien gadu, jo 12 gadu vecumā sācis mācības Rīgas Choreogrāfijas skolā. Valsts vienotajā datorizētājā zemesgrāmatā atrodama informācija liecina, ka ēkas Blaumaņa ielā 19 pašreizējais īpaš-

VĒSTNICĪBU ZIŅAS

FRANCIJA. 8. decembrī Latvijas vēstniecībā Parīzē notika solokonzerts – veltījums Lūcijai Garūtai 120-gadē. Koncertu sniedza pianiste, starptautisko konkursu laureāte Dzintra Erliha, kurā īpašu uzmanību pievērsusi Lūcijas Garūtas mūzikai, tai skaitā ieguvusi mākslas zinātņu doktora grādu, aizstāvēt disertāciju par L. Garūtas kamer-mūziku. Latvijas vēstnieks Eduards Stiprais, uzrunājot klātesošos, puda prieku par iespēju klausīties Dzintras Erlihas klavierspēli vēstniecībā: "Šibrīža sanitārā situācija mums neļauj rīkot lielas pulcēšanās, tāpēc esmu priecīgs, ka varam piedāvāt šo mūzikālo tikšanos ar Garūtas mūziku nelielā skatītāju un klausītāju lokā Adventes gaisotnē."

KANADA. Latvijas vēstnieks Kanadā Kārlis Eichenbaums Kvebekā, Valkartjēras militārajā bāzē, uzrunāja Kanadas Armijas vienību pirms tās došanās uz Latviju. Viņš pateicās par solidaritāti un novēlēja veiksmīgu dienestu, uzsverot, ka lepojas, ka dienē viņiem līdzās – vīriešiem un sievietēm formas tērpos, kā arī, ka tā ir viena no vēstnieka darba un dzīves lielākajām privilēģijām.

JAPĀNA. Japānā notiek Latvijas dienas, kas raisa vietējās sabiedrības interesi gan par ēdieniem, gan Latvijas mūziku, intervijā LTV raidījumā "Rīta Panorāma" pastāstīja Latvijas vēstniece Japānā Dace Treija-Masi. Treija-Masi sacīja, ka šīs nav pirmās Latvijas dienas Japānā. "Bet šīs ir ļoti īpašas. Tās notiek gadā, kad Latvija un Japāna atzīmē attiecību un draudzības simtgadi," teica vēstniece. Organizējot Latvijas dienas, nācās rēķināties ar Covid-19 dēļ ieviestajiem ierobežojumiem, tostarp iecelšanas ierobežojumiem. Pāsākumi norisinās divas nedēļas, ir izveidots Latvijas ēdienu *pop-up* restorāns un veikals, kurus pieejamas rotas, adījumi, lina izstrādājumi, arī pārtikas produkti.

nieks ir SIA "EMB B19", kas to iegādājies 2020. gada aprīlī.

Uzņēmums pieder italiešu uzņēmējai Emanuelai Barillai, kurā iepriekš atbalstījusi Jaunā Rīgas teātra iestudējuma "Brodskis/Barišņikovs" viesizrādes Italijā, kā arī Barišņikova mākslas centra (*Baryshnikov Arts Center*) Ņujorkā darbību. Emanuelai Barillai kopā ar trim brāļiem miljardieriem pieder uzņēmums "Barilla", kas ir lielākais makaronu ražotājs pasaulē, vēstīts uzņēmējas *Forbes* profilā.

Izdod kalendāru ar unikālām fotogrāfijām

Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Atbalsta biedrība izdevusi 2022. gada fotomākslas kalendāru "Cilvēki un gadalaiki Roberta Johansona fotogrāfijās. Rīga, 20. gs. 30. gadi". Sienas kalendārā izmantoti Latvijas fotogrāfijas vecmeistara Roberta Johansona darbi, kurus iemūžināti Rīgas dārzi un parki, Vecrīga, cilvēki un gadalaiki. Nozīmīgu daļu Roberta Johansona (1877–1959) radošā mantojuma glabā Latvijas Nacionālā bibliotēka. Kalendārā pirmo reizi publicētas Johansona Rīgas fotogrāfijas no albumiem, kurus bibliotēka šogad saņēma dāvinājumā no fotografa mantiniekiem.

Talsu novada Sabilē durvis ver īpaša izstāde

jaunajā Sabiles Mākslas, kultūras un tūrisma centrā. Tajā savienots sākotnēji šķietami nesavienojamais – laikmetīgā māksla un vietējo amatnieku darbi, un viss noslēpies zem nosaukuma "Tekāres objekti". Izstādes tema šobrīd ļoti

piestāv arī laikam pirms Ziemsvētkiem, kad katrs meklē savu "iekāres objektu".

Ziņas īsumā

- Latvijas Bankas un Baltijas starptautiskā ekonomikas politikas studiju centra pētnieki 13. decembrī, prezentēja jaunu metodi, kas ļauj **identificēt aplokšņu algu** maksātājus. Tā ir mašīnmācīšanās metode, kas gandrīz ar 90% varbūtību palīdz noteikt, vai konkrētajā uzņēmumā algas tiek maksātas aploksnē.

- Jaunas, daudzsoļošanas zāles pret kovidu izstrādā arī "Pfizer". 16. novembrī "Pfizer" iesniedza pieteikumu ASV Pārtikas un zaļu pārvaldei (FDA), lai saņemtu ārkārtas atļauju kombinācijā ar rītonaviru. Paredzēts, ka šīs zāles pārdos ar nosaukumu "Paxlovid".

- Ar Covid-19 ierobežojumiem sākotnēji bija iecerēts šogad liegt rīkot ierastos Ziemassvētku tirdziņus. Novembra beigās valdība gan nolēma tos tomēr atļaut. Taču ne visur organizatori bija gatavi pēdējā brīdī tos sarīkot. Tieši šī iemesla dēļ ierastais Ziemassvētku tirdziņš Doma laukumā šogad nenotiks. **Tirdziņi šogad vairāk notiks tālāk no pilsētas centra.**

- Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas (RAKUS) Nacionālā referencē laboratorija apstiprinājusi pirmos divus **SARS-CoV-2 omikrona** varianta gadījumus, aģentūrai LETA pavēstīja laboratorijas vadītājs Sergejs Ņikišins. Viņš skaidroja, ka šobrīd vēl trīs šādi paraugi sekvencējas, turklāt vēl viens ir nesen ienācis.

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

JURIS
LORENCIS

Ja man dažos vārdos vajadzētu raksturot aizvadīto 2021. gadu, es teiktu – tas bija izdzīvošanas laiks. Diemžēl jāreķinās ar to, ka nākamais gads būs līdzīgs. Pasaule, Eiropa un Latvija joprojām ir ierauta vairākās nopietnās krīzēs. Tās ir: kovida pandēmija, augstās enerģijas cenas, inflācija, klimata izmaiņas, migrācijas chaoss, drošības problēmas, Krievijas un Baltkrievijas neprognozējama, agresīvā uzvedība. Cerēsim, ka 2022. gadā beidzot ieraudzīsīm gaismu vismaz pandēmijas tuneļa galā. Un tad sāksies reķināšana un atsevišķu valstu veselības politikas salīdzināšana. Tiks uzdoti jautājumi – kāpēc slimība visvairāk skāra tieši Eiropu un ASV? Un kāpēc, piemēram, reķinot uz iedzīvotāju skaitu, Zviedrijā, kur ierobežojšie pasākumi visu epidēmijas laiku bijuši minimāli, ir mazāk slimnieku un nāves gadījumu nekā Latvijā ar tās “lokdauniem” un mājās dēvētiem?

Lai uzturētu pie dzīvības ekonomiku, pandēmijas laikā sadrukāts milzīgs daudzums naudas. Bieži vien tā tikusi burtiski izdalīta, bez reāla seguma. Sekas – inflācija. Kā liecina Latvijas Centrālās statistikas pārvaldes dati, vidējais cenu līmenis Latvijā 2021. gada novembrī, salīdzinot ar 2020. gada novembri, palielinājās par 7, 5%. Taču jau tagad ir skaidrs, ka tas ir tikai sākums. Bankas “Citadele” ekonomists Mārtiņš Āboliņš prog-

nozē, ka nākamā gada pirmajos mēnešos inflācija varētu pārsniegt pat 10 %. Savukārt Dānijas investīciju bankas Saxo Bank eksperti aprēķinājuši, ka nākamā gada sākumā ASV inflācija sasniegšot 15 % robežu. Taisnība, aug arī algas. Vienlaikus palielinās ienākumu plaša starp turīgajiem un trūcīgajiem. Neapdomīgā naudas drukāšana ir tikai daļa no problēmas. Pie vainas ir arī augstās enerģijas un degvielas cenas, kuŗu cēlonis meklējams kļūdainā saimnieciskā politikā. Jau pieminētā Saxo Bank paredz, ka 2022. gadā Eiropas “zaļā kursa” sludinātāji būšot spiesti ja ne pilnībā atteikties no saviem utopiskajiem plāniem, tad vismaz tos atlikt uz nenoteiktu laiku. Bankas ziņojumā tas raksturots ar vārdiem *The plan to end fossil fuels gets a rain check*. Vai arī pieņemt, ka arī atomenerģija ir daļa no “zaļās ekonomikas”.

Vācijā pie varas ir jauna koalīcija. Kanclers – sociāldemokrāts Olafs Šolcs, ārlietu ministrs – Annalēna Bērboka no Zaļās partijas. Šo valdību varēsīm vērtēt pēc pirmajām simt darba dienām. Labā ziņa ir tā, ka ne uz Šolca, ne Bērbokas rakstāmgalda neatradīsies vieta Anhaltes-Cerbstas princeses Sofijas, vēlākās Krievijas ķeizarienes Katrīnas Lielās ģimetei, kuŗa tik ļoti esot mīlējusi ieskatīties Angela Merkele. Diemžēl Krievija par sevi atgādinās biežāk nekā

mums gribētos. Maz ticams, ka Putins sāks plašu iebrukumu Ukrainā. Iespējamās bruņotas provokācijas, bet ne liels karš. Vismaz man tā gribētos cerēt. Tas, ko mēs redzam patlaban, milzīgā kaŗaspēka koncentrācija pie Ukrainas robežas, drīzāk ir kaut kas līdzīgs pokeram. Spēles likmes aug – cerībā, ka pretiniekam neizturēs nervi. Ka Rietumi, Eiropa un ASV nobīsies un noslēgs ar Krieviju kaut ko līdzīgu Mīnchenes un Jaltas līgumiem par ietekmes sfēru sadalīšanu bijušajā Padomju Savienības telpā. Bet šodien vairs nav 2014. gads, kad netraucēti varēja sagrābt un anektēt Krimu, bet Donbasa reģionu pārvest par prokrievisko separālistu kontrolētu “nekurienes zemi”. Ukrainā ir izaugusi jauna paaudze, kuŗai valsts neatkarība ir pašsaprotama un neapšaubāma lieta. Ukraini par savu zemi spēš pastāvēt. Bet ir kāds nepatīkams jautājums, ko šodien uzdod cilvēki Ukrainā, Centrālā Eiropā un Baltijas valstīs – cik varam paļauties uz Rietumiem, pirmām kārtām uz ASV? Un kādus solījumus un “garantijas” prezidents Baidens ir devis Putinam?

Pašā Krievijā visdrīzāk viss paliks pa vecam. Putins vēl vairāk nostiprinās savas pozīcijas, opozīcija paliks vāja un sašķelta. Augstās naftas un gāzes cenas attālinās nepieciešamās reformas. Kāpēc kaut ko mainīt, ja

naudas pietiek? Pasaule tāpat spiesta runāt ar Krieviju, lūgties, baidīties no tās! Bet gadi iet, un Krievijas varas elite noveco. Nupat Putins parakstījis likumu, saskaņā ar kuŗu augstākie virsnieki ģenerāļu pakāpē varēs palikt aktīvajā dienestā līdz 70 gadu vecumam. Līdz šim obligātais pensionēšanās vecums bija 65 gadi. Ar ko tas viss beidzās, labi atceras mana paaudze – ar nespēkā trīcošiem “biedriem” Ļeņina mauzoleja tribīnē, daudzām oficiālām valsts bērēm un padomju sistēmas krachu. Savukārt Baltkrievijā turpināsies lēns Lukašenko režīma erozijas process. Diezin vai diktātoram tuvākajā laikā vēlreiz izdosies izspēlēt neseno migrantu krīzi uz Polijas, Lietuvas un Latvijas robežām. Par to, ka šoreiz Eiropai izdevās sevi pasargāt, mēs varam pateikties pirmām kārtām Polijai. Daudzu cilvēku acīs tieši Polija šodien kļūst par konservatīvās, tradicionālās Eiropas līderi.

Francijā nākamā gada aprīlī notiks prezidenta vēlēšanas. Aptaugas liecina, ka amatu saglabās pašreizējais prezidents Emanuels Makrons. Tomēr visādi brīnumi vēl var notikt. Decembra sākumā vēlēšanu cīņā iesaistījās 63 gadus vecais žurnālists Ēriks Zemūrs, dzimis no Alžīrijas izceļojušu ebrēju ģimenē. Savu politisko kustību viņš nodēvējis par *Reconquest*. Latviski tas skanētu kā “Atkaŗošana”.

Izdzīvošanas laiks

Atgādinājums par musulmaņu iekarotāju padzīšanu no Pireneju pussalas. Zemūra vēstījums ir pagalam vienkāršs – nepieciešams apturēt nekontrolēto migrāciju un tālāku Francijas islāmizāciju. Vislielākais pārmetums, ko Zemūram izsaka kreisi-liberālās aprindas, ir savvēstības teoriju izplatīšana. Jo viņš runājot par tādu lietu, kā *grand replacement*. Latviski – “lielā aizstāšana”. Ideja, ka pašreizējais politisko, sociālo un garīgo procesu rezultātā Eiropas tautas tiek aizstātas ar musulmaņu migrantiem no Ziemeļāfrikas un Tuvajiem Austrumiem. Tas nevar būt! Bet mēs, latvieši, esam liecinieki tam, ka aizstājošā migrācija pastāv. Deportēto latviešu vietā Latvijā ieradās “brālīgo republiku” pārstāvji. Šis pārmaiņu sekas mēs izjūtam joprojām.

Pēc nedēļas – Ziemsvētki. Vēl dažas dienas, un pie durvīm jau klauvēs 2022. gads. Mans vēlējums Jaunajā gadā visiem latviešiem, lai kur viņi dzīvotu, – vienkārši noturēties, palikt savās vietās! Un tad jau redzēs, kā būs tālāk.

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finānciālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF
Mediju atbalsta fonds

SALLIJA
BENFELDE

Jau drīz būs pagājis arī otrais pandēmijas gads, un Latvijai tas nav bijis ne viegls, ne mierīgs – gluži tāpat, kā visām pārējām Eiropas un pasaules valstīm. Šoruden Latvijas vārds izskanēja arī visvairāk un visātrāk inficēto un slimojušo valstu saraksta augšgalā. Šis antirekords tagad kritīs, un tikai no mums pašiem, no mūsu attieksmes ir atkarīgs, vai samazināsies to cilvēku skaits, kuŗi kļūst par vīrusa upuriem. Tuvojas arī Ziemsvētki – laiks, kad tumsa pamazām atkāpsies, dodot vietu gaismai. Un tomēr – kur meklēt prieku un gaismu, jo svētki paies, un ikdienas turpināsies?

Atbilde, manuprāt, ir vienkārša: cilvēkos un viņu labajos darbos. Šī gada laikā pašaizliedzīgi ir strādājuši mediķi, un mūsu veselības aprūpes sistēma nav sabrukusi ne jau tikai tās papildu naudas un uzmanības dēļ, ko valdība tai veltījusi, bet to cilvēku dēļ, kas bieži strādāja un joprojām strādā uz izdegšanas robežas. Krīze vienmēr labāk par viskaistākajiem vārdiem atklāj, kādi esam, kas mums ir vissvarīgākais un vērtīgākais. Un, gaidot gaismu atgriežoties, paskatīsimies sev ap-

kārt, lai aiz rūpēm un bažām saredzētu mūsu cilvēku paveikto. Labo, talantīgo un arī pašaizliedzīgo darbu saraksts patiesībā ir garš, daudzi no šiem stāstiem ir tapuši ne tikai šī gada divpadsmit mēnešu ietvarā.

Šā gada Izcilības balvas kultūrā laureāti ir komponists Pēteris Vasks, rakstniece un ilustratore Anete Melece un Rundāles pils mūzejs. Komponists Pēteris Vasks apbalvojumu saņēmis par izcilu un starptautiski plaši atzītu māksliniecisko jaunradi mūzikas nozarē: spožiem skaņdarbu pirmatskaņojumiem, kuŗu vidū īpaši izceļami Sestais stīgu kvartets un Otrais vijoļkoncerts “Vakara gaisma”, kā arī atskaņojumiem Latvijā un pasaulē. Rakstniece un ilustratore Anete Melece Izcilības balvu kultūrā ieguvusi par spilgtu un pārliecinošu ieguldījumu Latvijas literatūras popularizēšanā ārvalstīs, par ko liecina grāmatas “Kiosks” plašā rezonanse, tās tulkojumam nākot klajā jau 17 valodās dažādās pasaules valstīs, un saņemot prestižas balvas un nominācijas bērnu literatūras jomā Latvijā un ārvalstīs. Rundāles pils mūzejam apbalvojums piešķirts par profesionāli veiktu

un starptautiski izcili novērtētu darbu Rundāles pils ansambļa un franču baroka stila dārza atjaunošanā, veidošanā un saglabāšanā, un ieguvis pirmo vietu “Eiropas Dārzu balvas” nominācijā “Vēsturiska parka vai dārza pārvaldība vai attīstība.”

“Dzirciema aptieka” Rīgā saņēmusi pasaules arhitektūras un dizaina balvu *Prix Versailles* par ēkas ārējo dizainu kategorijā “Veikali un komercietelpas” Eiropā. *Prix Versailles* ir arhitektūras balvu serija, ko ik gadu piešķir labākajiem arhitektūras un vides dizaina objektiem visā pasaulē. Tā ir oriģināla programma ar skaidru mērķi veicināt labāku ekonomikas un kultūras mijiedarbību, un balva tiek piešķirta UNESCO galvenajā mītnē Parīzē.

Amerikas Komponistu un autoru apvienības (*Society of Composers and Lyricists*) Augstāko apbalvojumu kategorijā “Izcilākā oriģinālmūzika neatkarīgai filmai” ieguva Lolita Ritmanis par mūziku filmai “Dvēseļu putenis”.

Par spīti pandēmijai šogad notika, gan citā formātā, XII Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki, dziedātāji koŗos un dejojotāji daudzviet turpināja mēģināju-

mus, cik vien tas bija iespējams. Pandēmija nav apturējusi Rucavas sievas, kuŗu pirmais saiets notika Lāčpēšu dienā pirms 10 gadiem un kuŗas darbojas četras sabiedriskajās organizācijās: Rucavas tradīciju klubā, Rucavas amatniecības kopā, Latvijas Tradicionālās kultūras asociācijā un tradīciju kopā “Rucavas sievas”. Rucavas tradīciju kluba vadītāja Sandra Aigare saka – ja mēs pašas nedarīsim, ja mēs šīs tradīcijas neturpināsim, tad arī viss beigsies. Un Rucavas sievas turpina darboties.

Piemīnēju tikai dažus, zināmakos un pamanāmakos notikumus un darbus kultūrā un mākslā, bet dzīve un darbs turpinās arī citur Latvijā. Piemēram, Pasaules latviešu mākslas centrā Cēsīs ir skatāmas vairākas jaunas izstādes, visā Latvijā notiek koncerti, teātra izrādes, izstādes, ievērojot pandēmijas laika ierobežojumus. Notiek Ziemsvētku tirdziņi, kaut arī mazāk nekā parasti un, ievērojot ierobežojumus, tomēr tie notiek. Un savu ikdienas darbu dara arī pārdevējas un policisti, pavāri un autobusu un vilcienu vadītāji.

Dzīve turpinās, un to gaišāku padara cilvēki – ikdienā sastap-

tie, tie, kuŗi prot pateikt labu vārdu, pasniegt roku, ja jātiek pāri kupenai vai ietve pārāk slidena. Trokšņi un klaigas, ko rada neatrisinātie jautājumi, skaudība un bieži arī politiķu alkas pēc slavas un varas, nereti traucē ieraudzīt labo un gaišo. Tādēļ kļūsim redzīgāki un dzirdīgāki, iededzot Ziemsvētku svecītes, un katrā nākamā gada dienā!

*Gausi brien ausma gainīgā,
Pārstaigā nolaistiem plakstiem.
Ieliksīm svecīti vainagā
Baltu starp skujuņu rakstiem.
Tumsa un aukstums rokrokā nāk
Kā naidnieki, slēgušies rindās.
Aizdegšīm svecīti vainagā
Vilku mēneša trimdā.
Priecas vēsts slapstās kā vainīgā,
Tautstās pa nomaļus takām.
Iedegšīm svecīti vainagā,
Stāsīsimies blakām!*

/Bronīslava Martuževa/

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finānciālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF
Mediju atbalsta fonds

Atrast gaismu un prieku

“Būs balta izrāde”

Režisore Kristīna Wuss intervijā Ligitai Kovtunai

Nākamā gada 13. janvārī mūsu Baltajā namā – Nacionālajā operā vērsies priekšskats latviešu operas pirmizrādei, skatuves gaitas sāks Jāņa Kalniņa “Hamleta” jauniestudējums. Tās tapis ar Latvijas Nacionālās operas Ģildes Amerikā ierosmi un atbalstu – ziedojumu vākšanas akcijā savākti gandrīz 200 tūkstoši dolaru. Par režisori uzaicināta Berlīnē mītošā **Kristīna Wuss**, kuŗas vārds labi pazīstams ne vien Latvijā, bet Eiropas opermākslas aprindās. Pie diriģenta pulsts – Mārtiņš Ozoliņš, scenogrāfs – Andris Eglītis, kostīmu māksliniece – Kristīne Pasternaka. Titullomā – Raimonds Bramanis un Andris Ludvigs.

Jāņa Kalniņa, komponista Alfrēda Kalniņa dēla, dzimuša 1904. gada 3. novembrī Pērnāvā, radošā darba gaitas visai agri, jau 19 gadu vecumā, sākās Nacionālā teātra mūzikālās daļas vadītāja un diriģenta postenī, bet par pašu laimīgāko sava mūža laiku viņš dēvējis tos desmit gadus – no 1933. līdz 1944. –, ko nostrādājis Latvijas Nacionālajā operā. Šai radošā pacēluma laikā arī tapušas trīs operas, tostarp “Hamlets”, kas veltīts tēvam, un vēl, protams, baleti, vokālā un instrumentālā kameramūzika, kā arī koŗmūzika.

1944. gadā komponists dodas trimdā, un par viņa nākamā dzīves posma mītnes zemi kļūst Kanāda. Jāņa Kalniņa mūža mājvieta kopš 2001. gada nu ir Rīgā, Meža kapos. Viņa “Hamlets” uz Nacionālās operas skatuves atgriežas trešoreiz (pirmizrāde 1936. gadā, otrs iestudējums 1943. gadā, pie diriģenta pulsts esot pašam komponistam), bet 2004. gadā, svinot skaņraža 100 gadu jubileju, “Hamletu” izrādīja Bauskas pilsdrupās (diriģents – Viesturs Gailis, režisors Guntis Gailītis).

Kristīna Wuss: “Būs laika tunelis, ledus lauskas, “zelta pavediens” – septiņas sirdsapziņas, atkušņa laiks, kuŗā cilvēkam jāizšķiras starp labu un ļaunu, atrodot šai spriedzē savu pareizo virzienu. Būs balta izrāde, kas rauga Hamleta pretrunās atrast gaišo ceļu.”

Īsi pirms šobrīd nozīmīgā notikuma (jebšu ikkatrs latviešu nacionālās operas iestudējums tiešām ir nozīmīgs notikums!) uz sarunu aicināju režisori Kristīnu, kuŗas darbi uz Latvijas skatuves tapuši jau daudzu gadu garumā.

“Hamleta” izrādi nāca kā pārsteigums?

Jā, gan! Jutos pārsteigta, kad kādā svētdienas pēcpusdienā man piezvanīja Egils Siliņš un izteica šo piedāvājumu.

Vai daudz un ilgi bija jāpārdomā par piekrišanu?

Pirmām kārtām gribēju redzēt operas klavierizvilkumu, un man atsūtīja kopiju no tā, ko savulaik rakstījis pats Jānis Kalniņš ar savu roku. Man tik ļoti patika šis raksts, gluži grafiski. Un šī pievilcīgā, “mājīgā” sajūta – kad tagad esam raduši redzēt vien datorā rakstītais notis.

“Hamletā” ir daudz lomu un daudz stāstu, turklāt Kalniņa opera esot visai īsa – kā to visu “iedabūt” vienā izrādē? Tas vēl jo vairāk ieinteresēja.

Vai jums sanāca redzēt 2004. gada iestudējumu?

Diemžēl ne, jo nule biju pabeigusi darbu pie operas “Rinaldo” un bija jādodas atpakaļ uz Vāciju, kur gaidīja citi darbi.

Kā notika mākslinieku izraudzšanās?

To nenosaku es, bet gan Egils Siliņš un Mārtiņš Ozoliņš. Turklāt – vācu teātros esmu pieradusi strādāt ar vienu sastāvu. Šai izrādē Rīgā daži solisti dziedās trīs lomas. Režisoram ir “jākombinē” un jāreķinās ar to, ka ikkatrs solists ir ar savu individuālītāti. Piemēram, katrs citāds būs Jāņa Apeīņa un Richarda Mačanovska karalis, un līdz ar to īstenībā arī katra izrāde veidosies citāda.

Skats no izrādes tapšanas gaitas

K. W. Tiešām, mans ceļš uz Nacionālās operas skatuvi sākās laikā, kad mūsu operteātris bija restaurācijā, tātad operu izrādes notika citur. Šai laikā tapa Orfa “Orfejs” ar Krišjāni Norveli, Ingu Kalnu un Elinu Garanču, tapa Hendeļa “Alcīna” un “Rinaldo”, Mocarta “Dons Žuans”, ko iestudēju jau uz atjaunotās Operas skatuves, 1996. gadā Beletāžas zālē iestudēju Šuberta “Ziemas ceļu” ar Antru Bigaču un Sergeju Martinovu. Jaunajā Rīgas teātrī tapa “Voiceks” ar Ivaru Stoninu galvenajā lomā. Bija Zigfrīda Lenca dzejas izrāde, kam choreografiju veidoja Agris Daņilevičs ar savām “Dzirnām”. Viņš veidos arī “Hamleta” choreografiju, Agris prot strādāt ar dvēselēm, izsakot tās ar kustību mākslas līdzekļiem.

Vai aicinājums režisēt šo

Un vēl – izrāde būs izteikti choreografiska, septiņas sirdsapziņas, piecu vīru – Hamleta, Klauģija, Polonija, Laerta un Horācija – un divu sieviešu – Ofēlijas un Ģertrūdes – tiks izspēlētas choreografiski. Šis sirdsapziņas veidojis Agris Daņilevičs.

Interesanti – šis sezonas dramatisks teātru izcilākajā izrādē – Dailes teātra “Smilģi” titulvaronis arī tiek izspēlēts ļoti choreografiski, turklāt – sešos tēlos! Vai tas būs tā sauktais “ceļojošais sižets”, kādi mēdz tapt neatkarīgi cits no cita vienā laikā un dažādās vietās...

Neesmu diemžēl šo izrādi redzējusi, bet – tā tiešām notiek!

Izrādes tapšanas laiks sakritis ar ļoti sarežģītu situāciju pasaulē, un tomēr bijis iespējams visu paveikt, kā iecerēts!

Jā, galvenokārt pateicoties ļoti labi saplānotam darbam, kas, radot operas izrādes, vienmēr ir sarežģīts un laikietilpīgs. Visi mūsu operteātra posmi strādā precīzi, gan šuvēju cechs, gan scenogrāfijas veidotāji, visi! Izrāde tiešām tapusi īsā laikā, ņemot vērā arī to, ka man ir vairāki citi plānotie un iesāktie darbi. Jāteic arī, ka *lokdauns* neizjauca nevienu, neviena izrāde netika ne atteikta, ne pārcelta. Strādāju arī izglītības jomā, esmu producente, līdz ar ko pati varēju vadīt savu darba ritmu. Protams, nāca klāt lietas, kas režisoram “normāli” nav jā dara, bet – viss bija paveicams, pat Bavārijā, kur pandēmijas laikā valdīja ļoti stingri noteikumi.

Ar kostīmu mākslinieci Kristīni Pasternaku un scenogrāfu Andri Eglīti pirmoreiz tikāmies 2020. gada augustā Ziedoņdārzā zem kupliem ozoliem, jo telpās nedrīkstēja. Lasīju, ka šī parka veidošana sākta 1935. gadā, tai pašā laikā, kad Kalniņš rakstīja savu Hamletu... (*Operu komponists iesāka 1935. gadā Rīgā un pabeidza Zalcburgā.* – L. K.) Interesanta sakritība, vai ne? Tad tikāmies atkal – Vērmanģdārzā, nu jau pie kūku paviljona “Amēlija”! Visus darbus izrunājām ātri un konstruktīvi, bija jāreķinās, ka man atkal jādodas prom un neko nevar atlikt uz pēdējo brīdi. Pēc diviem mēnešiem visu ainu skatuviskos risinājumus jau prezentējām Operas Jaunajā zālē. Mēģinājumi sākās 9. novembrī, līdz tam bija citīgi strādājis “mūzikālais cechs”. Sadarbība patiešām notikusi ļoti labā radošā saskaņā.

Tiktāl par darba praktisko pusi, bet kur un kā smēlāties iedvesmu?

Daudzas nianšes “atradu” pie Baltijas jūras, gan ne Latvijas, bet Vācijas krastā, klausoties Jāņa Kalniņa mūziku. Tostarp arī telpisko konstelāciju, kur savijas realitāte ar fantāziju. Un vēl – būs tā sauktā skatuves ripa, tātad īsās ainas nebūs jāpārtrauc ar priekš kara nolaišanu, kas tomēr izklieidē skatītāju uzmanību. Būs atvērtās pārbūves, kas, protams, prasa labu tehnisko izmaņu. Šī būs mana otrā “ripas pieredze” – pirmā bija ar “Karmenas” iestudējumu Magdeburgā.

Jūsu “Hamleta” vēstījums?

Būs laika tunelis, ledus lauskas, “zelta pavediens” – septiņas sirdsapziņas, atkušņa laiks, kuŗā cilvēkam jāizšķiras starp labu un ļaunu, atrodot šai spriedzē savu pareizo virzienu. Būs balta izrāde, kas rauga Hamleta pretrunās atrast gaišo ceļu. Poētiskā veidā, jo uzskatu, ka teātrī neiederas naturalistiski elementi, ka vērtība ir tad, ja vēstījums ir uzlikts uz mākslas sliedēm.

Un visbeidzot – no sirds pateicos visiem, kas dāsni un daudzveidīgi atbalstīja izrādes tapšanu!

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finānciālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF
Mediju atbalsta fonds

Gads ar daudz mājasdarbiem

Latvijas Ārlietu ministrijas Īpašo uzdevumu vēstniece diasporas jautājumos
Elita Gavele intervijā Ligitai Kovtunai

Kāds jums bijis aizvadītais gads?

Aizvadīts gads un divi mēneši Diasporas vēstnieces amatā aizritējis, pildot šos patiesi godpilnos pienākumus, kas saistās ar latviešu sabiedrību pasaulē, tās dzīvi un darbību. Ja aizvadītā gada Ziemsvētkos, kad arī notika mūsu intervija, likās, ka pamats zem kājām vēl nav pietiekami pārliecināts, tad šogad mans priekšstats par diasporu, par to, kā tā “ēlpo”, dzīvo, strādā, ko tā sagaida no mums, Latvijā, ir daudz plašāks.

Protams, traucējis tas, ka nevarējām tikt klātienē, gluži cilvēciski izrunāties. Noteikti svarīgas bija tikšanās arī ar Eiropas diasporu – viena lieta ir lasīt ziņas un *zūmot*, bet pavisam cita – tikt ar cilvēkiem klātienē, kad var ļauties emocionālai sarunai tuvplānā, atbildēt uz jautājumiem, un, neraugoties uz pandēmiju, man bija iespēja tikt klātienē ar Vācijas un Lielbritānijas latviešu organizācijām, un liels prieks bija piedalīties Amerikas latviešu apvienības 70. jubilejas kongresā Čikāgā šoruden. Šīs tikšanās bija bezgala iedvesmojošas! Par ALA jubilejas pasākumu – protams, biju sekojusi līdz visām ALA darbības norisēm, un tomēr – satiekoties un sarunājoties ar cilvēkiem, kas visu šo sarežģīto laiku turpinājuši darīt ļoti svarīgo darbu, bijuši gluži pārņemti ar latviešu lietu, neatslābstot ne mirkli, saproti, ka tas ir apbrīns un atbalsta vērts. Kad klausījās ALA aktīvistu atskaite ziņojumos par padarīto, mani visvairāk emocionāli uzrunāja un arī iedvesmoja viņu bieži jautātais: “Ko vēl mēs varētu darīt Latvijai?”, “Kā vēl mēs varētu palīdzēt?”

Skaidrs, ka, visas diasporas organizācijas būs aicinātas aktīvi iesaistīties, gatavojoties 2023. gada lielajam kultūras notikumam – Vispārējiem Dziesmu un deju svētkiem, tajā pašā gadā organizējot un aktīvi aicinot uz Latvijas diasporas zinātnieku kongresu Rīgā, un, protams, atbalstot un līdzdarbojoties Latvijas centienos, kandidējot uz ANO Drošības padomes nepastāvīgā locekļa vietu. Nākamais gads būs laiks, kad latviešu diaspora rādīs savus talantus Eslingenas dziesmu un deju svētku 75. jubilejas koncertos un XV Vispārējos latviešu dziesmu un deju svētkos Minesotā.

Droši vien allaž svarīgākais bijis jautājums arī par finansējumu diasporai?

Esam gandarīti, ka šī gada janvārī tika apstiprināts Plāns darbam ar diasporu un attiecīgi arī budžets šī plāna ieviešanai, kas dod mums iespējas kaut neilgā perspektīvā, tomēr triju gadu garumā būt drošiem par valsts finansējumu un attiecīgi plānot diasporas aktivitātes. Aktīvi šo laiku ir darbojusies Diasporas konsultatīvā padome, un allaž esmu uzsvērusi tās biedriem, ka ļoti, ļoti nepieciešams ir visu valsts, nevalstisko organizāciju un diasporas biedrību koordinējošais darbs. Diasporas politikā ir iesaistītas daudzas valsts insti-

Elita Gavale: “Latvijas cilvēki, kuri ir guvuši lielus panākumus biznesā, nebaidās atgriezties Latvijā un pārnest savu biznesu, iegūto pieredzi un būt tikpat veiksmīgiem, dot savu pienesumu Latvijas ekonomikā. Par šiem pozitīvajiem stāstiem ir jārunā vairāk, jāraksta, lai tie nepaliek vien kārtējā foruma aprītē.”

tūcijas, un labam rezultātam ir vajadzīga saliedēta, saskaņota rīcība, vienkārši izsakoties, lai labā roka zina, ko dara kreisā, lai nenotiek tā sauktā pārklāšanās, kad vairākas institūcijas īstenībā dara vienu un to pašu.

Nule aizritēja arī kārtējais – septītais PLEIF – Pasaulē latviešu ekonomikas un inovāciju forums.

Ļoti produktīvs diasporas inspirēts pasākums ar vairāku gadu iestrādēm! Bijām sasparojusies uz foruma norisi klātienē, ar plašu apmeklētāju loku, dzīvām un vērtīgām klātienē diskusijām... Dzīve nodiktēja savu, un diemžēl jau otro gadu PLEIF notika attālināti. Taču – joprojām ļoti saturisks un organizatoriski lieliski novadīts pasākums, par ko vislielāko paldies vēlos pateikt PBLA un izpildkompanijai ERDA, ar kuriem strādājām ciešā sazobē. Ja iepriekšējie PLEIF bija vairāk vēltīti investīciju piesaistei, Latvijas tautsaimniecības reklamēšanai, šis bija ļoti koncentrēti vērsti tieši uz Rīgu, Rīgas reģiona

attīstību, uzsverot, ka liela, pat izšķiroša nozīme visas valsts attīstībā ir tam, cik cieši sadarbojas galvaspilsēta ar valdību. Liels pagodinājums bija Valsts prezidenta Egila Levita klātienē ierašanās un runa foruma studijā. Viņa, kā arī Ministru prezidenta Krišjāņa Kariņa un Ārlietu ministrijas parlamentārās sekretāres Zandas Kalniņas-Lukaševicas, Rīgas galvas Mārtiņa Staķa klātbūtne apstiprināja, cik augstā nozīmībā Latvijas valstī ir diasporas iesaiste Latvijas ekonomiskajos un tautsaimniecības jautājumos.

Ja man jāpasaka, kas šogad bija tas spilgtākais forumā, ar pārliecību teikšu – spoža dalībnieku plejāde, kurus dzirdējām un redzējām, gan uzstājoties ar ziņojumiem, gan interesantās debatēs. Un vēl arī to, ka Latvijas cilvēki, kuri ir guvuši lielus panākumus biznesā, nebaidās atgriezties Latvijā un pārnest savu biznesu, iegūto pieredzi un būt tikpat veiksmīgiem Latvijā, dot savu pienesumu Latvijas ekonomikā. Par šiem pozitīvajiem stāstiem ir

jārunā vairāk, jāraksta, lai tie nepaliek vien kārtējā foruma aprītē.

Jūs teicāt – “PLEIF satiku gudru cilvēku plejādi”. Jūs piekritīsit, ka daudzus no viņiem “izauklējusi” tieši trimda jeb diaspora? Nu, piemēram, sabiedriskos darbiniekus, kā līdzšinējā PBLA priekšsēde Kristīne Saulīte, ALA jaunais priekšsēdis Mārtiņš Andersons...

...un Pēteris Blumbergs, kurš vairākus gadus ar stiprām rokām vadīja ALA komandu kopā ar tiešām spožiem darbiniekiem, kuri nākuši no trimdas jaunāko paaudžu aprindām un kuriem pievienojušies vēlākos gados aizbraukušie tautieši. Tas ir spilgts apliecinājums tam, ka ne vien Tēvzemē – arī citur pasaulē latvietis var izkopt savu personību, izveidot karjeru un iesaistīties sabiedriskajā darbā, kas saistīts ar Latviju un latviešiem.

Ļoti, ļoti gribas, lai nākamais gads izdotos labāks par aizvadīto, jo mums priekšā tik lieliski notikumi – Eslingenā – 75, XV Dziesmu un deju svētki ASV, Minesotā...

... un vēl arī *Spotlight Latvia* Losandželosā, 1. aprīlī. Es jau minēju tos patiesi lielākos pieturpunktus, kuriem gatavojas ne tikai diaspora plašā pasaulē, bet arī Latvijā. Bet ne mazāk svarīgs ir mūsu ikdienas darbs, veicinot plašāku diasporas, īpaši jaunās

paaudzes iesaisti diasporas lietās. Ar lielu gandarījumu varu teikt ļoti ciešo ikdienas sadarbību ar mūsu partneriem – kā diasporas organizācijām tā diasporas politikā iesaistītajām Latvijas ministrijām.

Mūsu nākamā tikšanās, acim redzot, būs 2022. gada 13. janvārī Latvijas Nacionālajā operā, kad pirmizrādi piedzīvos Jāņa Kalniņa opera “Hamlets”. Īstenībā – tapusi kā viens liels diasporas projekts: autors kopš 1944. gada dzīvoja un radīja Kanādā, iestudējuma finansiālo nodrošinājumu sagādāja LNOB Gilde Amerikā, tātad mūsu diaspora aiz okeāna, režisore būs Vācijā mītošā Kristīna Wuss, kurai jau spilgtas pēdas Latvijas teātros kopš 1990. gadu sākuma...

Protams, esmu iegādājusies biļetes uz pirmizrādi, un būšu kā! Vēl jo vairāk – man trimdas atbalstītie latviešu operu iestudējumi saistās ar gluži personisku izjūtu, jo Bruno Skultes “Vilkaču mantinieci” iestudējuma 2011. gadā režisore bija mana mīļā māsa Ināra Slucka. Kopš tā laika es ļoti labi zinu, kas ir LNOB Gilde Amerikā un ko tā spēj paveikt. Ceru gan, ka Kalniņa “Hamletu” biežāk varēsim skatīt uz mūsu operetātra skatuves nekā “Vilkaču mantinieci” ar tās burvīgo mūziku un scēnografiju.

Tā kā mana intervija ir gada izskaņā, vēlos visiem, visiem plašā pasaulē novēlēt veselību, tas šobrīd galvenais! Novēlu saglabāt to pašu darba sparū, ideju bagātību, darbošanās prieku un mīlestību uz savu vienīgo Dzimteni, Latviju! Tikai kopā strādājot, labu domu vadīt, mēs esam stipri! Lai mums patiesi labs nākamais gads!

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF
Mediju atbalsta fonds

Lūdzam atsaukties!

Gatavojoties Eslingenas Dziesmu svētkiem – 75, kas notiks nākamvasar – no 16. līdz 19. jūnijam Vācijā, pilsētā pie Nekāras, kur atkal iecerēta bagāta un daudzveidīga kultūras programma, aicinām jūs talkā!

Lai svētkus kuplinātu, to organizatori lūdz pārskatīt gan bijušo eslingeniešu, gan arī citu DP nometņu latviešu privātos vai biedrību arhīvus, kurš, esam pārliecināti, glabājas ne viena vien vēstule, kas Vācijas nometnēs rakstīta laikā no 1946. līdz 1948. gadam. Šodien katra šāda vēstule ir svarīga un nenovērtējama liecība, kurā jūtama tā laika noskaņa, kurā noteikti virmo visdažādākās emocijas, sākot ar gaidāmo satikšanās prieku, satraukumu, gatavojoties svētkiem, un beidzot ar atvadu asarām, kad svētki norimuši, bet atmiņas palikušas.

Ļoti gaidīsim!

Vēstules (pār fotografētas vai ieskenētas), lūdzu sūtīt uz redakcijas e-pastu: redakcija@laiks.us, redakcija@brivalatvija.lv

DIĀNA
JANCE

Valsts svētku priekšvakarā, miglainā Latvijas rudens rītā sazinājāties ar jaunu latviešu komponisti tāltālā zemē, kur šobrīd ir pavasaris, dzied putni, zied violetas džakarandas un dzīvo ap 20 tūkstošiem latviešu izcelsmes iedzīvotāju. Austrālijas latvietes ELLAS MAČĒNAS, kura dzimusi 1991. gadā Sidnejā, abas vecmāmiņas un abi vectētiņi ir dzimuši pirmskaŗa Latvijā. Apbrīnojama ir jaunās, talantīgās komponistes dziļā latviešu kultūras izjūta, raita, skanīga un bagāta ir latviešu valoda. Pašlaik Ella vēl atrodas sava ceļa sākumā, tomēr viņas mūziku jau pamanījuši kritiķi un klausītāji. 2017. gadā komponiste Ella Mačēna saņēma Pasaules brīvo latviešu apvienības (PBLA) Atzinības rakstu par latviešu mūzikas veicināšanu Austrālijā. Cilvēcinājumā īpaši uzsvērts, ka komponiste savā daiļradē, kuru klausās gan latvieši, gan plaša publika, iekļauj latviskus elementus. Ķoŗa skaņdarbi "Ar Dieviņu" (2015), "Noriet saule vakarā" (2014) un "Svešās zemes vējš" (2016–2017) atzīti par izciliem.

Kā sākās jūsu ceļš mūzikā?

Mēs esam ļoti mūzikāla ģimene, kopā ar vecākiem, māsām un brāļiem bērībā daudz mūzicējam. Kad bijām mazi, jau toreiz mani vecāki bija ļoti aktīvi latviešu sabiedrībā, spēlēja teātri, spēlēja mūziku tautas deļām un danču vakaros, dziedāja arī kori. Paps Andrejs spēlēja klasisko ģitāru, bieži gājām uz koncertiem. Viens no vecāku pēdējo gadu lielajiem mūzikālajiem notikumiem bija iestudējums "Kabarē de Rīgā", kuŗā mamma Viktorija bija arī mūzikālā vadītāja.

Kad paaugos, biju vienpadsmit, divpadsmit gadus veca, sāku piedalīties koncertos, spēlēju klavieres un dziedāju. Vēlāk sākām mūzicēt kopā ar labu draugu Ivaru Štubi, kuŗš, starp citu, pašlaik dzīvo Rīgā. Spēlējām ģitāru un dziedājām latviešu tautasdziesmas, dažādas vecas melodijas. Sākām arī komponēt un aranžēt vecās latviešu melodijas, lai tās kļūtu mūsdienīgākas, tās pat izklausījās vairāk kā *pop* dziesmas.

Mans pirmais instruments bija vijole, to spēlēju no divu līdz pat deviņu gadu vecumam. Tā jau no agrām dienām manas ausis dzīvi klausījušās mūzikā, un tas ļoti palīdzējis komponēt. Latviešu sabiedrībā, latviešu sestdienas skolās vienmēr ir bijusi dziedāšana un mūzika. Kad paaugos, mani ieinteresēja arī populārā mūzika, un pati mācījos spēlēt klavieres. Pētīju, kā rokas kustas pa klavieru taustiņiem, kā šīs kustības saskan ar melodijām, ko dziedāju.

Kolledžas pēdējās klasēs par izvēles priekšmetu izvēlējos kompozīciju, un noslēguma darbā iesniedzu savu skaņdarbu. Biju starp tiem 24 studentiem, kuŗiem izdevās iegūt visaugstāko atzīmi komponēšanā, dziedāšanā vai spēlēšanā, un mums bija dota iespēja atskaņot savu mūzikas sacerējumu Sidnejas Opernamā. Manu kompozīciju uz Sidnejas Operas lielās skatuves izpildīja seši dziedātāji, to atskaņoja stīgu instru-

menti, arī klavieres un klasiskā ģitāra.

Protams, es vienmēr zināju, ka mūzika man ir nozīmīga, un pamazām sapratu, ka radīt mūziku man ir viegli, komponējot neuztraucos, tieši otrādi – tā ir ļoti brīva sajūta. Pēc skolas iestājos universitātē. Ceļš turpinājās, piedalījos meistarkursos, tie deva iespēju komponēt gan Sidnejas simfoniskajam orķestrim, gan vairākiem koriem un ansambļiem. Kopš tā laika nāc daudz pasūtījumu, un tie joprojām nebeidzas. Mācu arī kompozīcijas klasēs Sidnejas universitātē un Sidnejas konservatorijā, arī divās skolās. Mans ceļš mūzikā bijis ļoti dabīgs, tā vienkārši notika.

Vai Austrālijas valsts atbalsta studentu radošos meklējumus, mūziku? Domāju, ļoti daudzās zemēs nav iespējams klausīties sava darba atskaņojumu uz lielās skatuves vēl pat pirms augstskolas.

Līdzīgi kā mūzikā, Austrālijā arī labākajiem mākslas studentiem reizi gadā ir liela un nozīmīga izstāde. Tomēr domāju, ka valsts

Ar ģimeni

neatbalsta tik daudz, cik tas būtu vajadzīgs. Reiz kāds studiju biedrs man vaicāja: "Kā tas gadījies, ka tev ir tik daudz pasūtījumu, vai arī man būtu vērts kļūt par komponistu?" Man liekas, viņš domāja, ka varētu sākt komponēt, un tas vienkārši tā notiks... Bet es esmu ļoti grūti un cītīgi strādājusi, lai man izdotos. Nedomāju, ka tā būtu noticis, ja vienkārši sēdētu divānā un sapņotu, ka visi tie ansambļi tik nāks un pasūtīs tavu mūziku. Tā nenotiks!

Varbūt tieši latviskās saknes ir palīdzējušas izlauzt ceļu – bijāt citāda, interesantāka...

Tā tas gan varētu būt. Ļoti bieži pavisam nepazīstami cilvēki man sūta e-pastus vai Facebook ziņas: braucoť automašīnā, dzirdējuši radio kādu no maniem skaņdarbiem. Klausoties esot bijusi jāapstādina mašīna, bijuši tik aizkustināti, pat sākuši raudāt. Līdzīgas vēstules nāc samērā bieži, tās saņemt ir interesanti. Man pašai liekas, ka mūzika, ko rakstu, ir diezgan latviska. Mani ļoti iespaido Pēterļa Vaska mūzika, viņš ir tik ieinteresēts par pasauli... Vaska mūzika ir aizkustinoša un, kad klausos viņa skaņdarbus, negribas darīt neko citu, acis ir pil-

Kultūra liek kilometriem sarukt

gada maijā notiks Kanberas mūzikas festivāls, rīkotāji ir pasūtīnājuši jaunu darbu, tas būs kādas 15 minūtes garš. Nākamgad man būs arī iespēja strādāt vairākos festivālos, sniegt kompozīcijas meistarklases. Iespējams, ka strādāšu arī pie sava pirmā lielā vijolkoncerta. 2022. gadā paredzēts jauns pirmatskaņojums simfoniskajam orķestrim Sidnejas opernamā.

Kā jūs raksturotu latviskumu savā mūzikā?

Esmu mūziķe un latviete. Latvietim jau pienākas būt mūzikālam! Esmu komponiste Sidnejā, daudz strādāju pēc orķestru, kuŗu, arī stīgu ansambļu un kvartetu, solistu pasūtīnājumiem. Komponēju tiešām daudz, liela saistība ir ar Latviju, arī ar Kandas latviešiem. Esmu daudz komponējusi skaņdarbus latviešu valodā, latviešu tautasdziesmas, bet man pašai vēl svarīgāk – mana vecmamma Aina Andersone, manas mammas mamma, ir sarakstījusi vārdus, un nupat pabeidzu komponēt vēl vienu dziesmu korim. Esmu pateicīga un pagodināta par Austrālijas latviešu 58. Kultūras dienu kuŗa pasūtīnājumu. Diasporas svētkos, Dziesmu svētku laikā izskanēja dziesma "Vecmāmiņa svešumā" – par viņas dzīvi, par izceļošanu uz Austrāliju. Trešā dziesma, kuŗu nupat pabeidzu – "Novakarē" – ir atmiņas par viņas dzīvi un par visu, ko piedzīvojusi. Kad nu novakare tuvojas, viņa var pasēdēt un kavēties atmiņās. Tie ir ļoti skaisti vārdi, ļoti aizkustinoši. "Novakarē" ir veltīta manai māsai Annai Mačēnai, to klavieru un kuŗa pavadījumā dzied soliste.

Jā, latvietība... Latvijas melodijas, folkloras melodijas ietek manās mūzikas kompozīcijās. Cilvēki bieži saka – manā mūzikā varot sajūst īstu latviešu sajūtu, un ne vienmēr tā ir mūzika ar vārdiem.

Jums ir tik raita latviešu valoda...

Paldies! Mājās mēs runājam latviski, un, kad biju maza, tēvs ar mani vispār nerunāja, ja nerunāju latviski. Kādreiz tas bija diezgan grūti, bet tagad esmu pateicīga. Pēdējos divus gadus atkal dzīvoju pie vecākiem. Īkdienā mēs tiešām runājam latviski, man bijis daudz iespēju praktizēties.

Latviju no Austrālijas šķir kilometru tūkstoši...

Kā bērnam man Latvija likās mītiska zeme, katru sestdienu mācījāties latviešu skolā par Latviju. Pirmo reizi Latvijā biju 17 gadu vecumā, 2008. gadā. Atceros, pēc gaŗā ceļojuma nāca miegs, bet jau pirmajā dienā staigājām pa Vecrīgu, redzēju debesis tik skaistas krāsās... Un tad, atceros, pirmo reizi ieraudzīju Brīvības pieminekli. Likās, ir jāapstājas un jāskatās. Pieminēkli biju redzējusi tikai latviešu skolas grāmatas bildēs. Tas bija, aizkustinošs brīdis, biju ļoti savīņota un jutu dziļu kopību ar manu, ar Latvijas kultūru. Kopš tā brīža, Latvija vairs neliekas esam tik tālu.

Esmu domājusi par to, ka man nav tādas vienas vietas, kas mani īpaši aizkustinātu. Vecvecāki nāc no dažādām pusēm – no Krustpils, Līvāniem, Liepājas, Mazsalacas un Dubultiem Jūrmalā. Esam apciemojuši daudzas vietas, piemēram, Dubultos, pie jūras, domāju par sava vectēva bērībā laiku... Tā ir pavisam citāda sajūta, nekā atrodies kaut kur citur.

Nobeigumā Ellas vecmāmiņas dzeļas rindas – "Mans dzimtas koks izaudzis varens un stalts, .../ sirds vēl ilgst pēc dzimtas puses, tur vēlētos aizvest dzimtu manu, lai Latvijas siltums sasilda mūs". Liekas, no tālās Austrālijas tik latviskais siltums sasilda mūs visus – latviešus Latvijā, Amerikā, Kanadā, Zviedrijā... it visur pasaulē.

**Aina Andersone
NOVAKARĒ**

*Kāds klusums, kāds miers man sirdī,
Kā Svētvakars bērībā;
Nu sasniegta novakare,
Laiks kavēties atmiņās.*

*Tur bērības atmiņas mijas,
Ar jaunības nemieru;
Ar neziņu, kuŗp tālāk doties,
Kur atrast laimi sev.*

*Stāv līgava balti tērpā,
Skan dziesmas Dievnamā,
Tiek gredzeni mīti, un solījums dots,
Kas saistīja mūs uz mūžu.*

*Dzīves ceļš ne vienmēr ir gluds,
Ir dienas baltās un ne baltās –
Nu vientulības stundās klusās.
Šīs takas var pārstaigāt.*

*Tad dzīves novakarē
Par visu var pateikties,
Par ceļu nostaigātu –
Par tā skaistumu.*

*Nu atskatos un tālāk eju
Pa taku nolemto;
Ar pateicību sirdī –
Līdz saulrietam Mūžībā.*

MĀRIS
BINDERS

MŪSĒJIE PASAULĒ

ANDRIS NELSONS

ASV

6., 7., 8., 13., 14., 15., 16. janvāris, 24., 25., 26. februāris Andris Nelsons un *Boston Symphony Orchestra, Symphony Hall, Boston, MA*

Vācija

20., 21., 23., 27., 28. janvāris, 3., 4. februāris Andris Nelsons un *Gewandhausorchester Leipzig, Gewandhaus zu Leipzig*

10. februāris Andris Nelsons un *Gewandhausorchester Leipzig, Isarphilharmonie, München*

AINĀRS RUBIĶIS

Vācija

1. janvāris, Jaunā gada koncerts, Ainārs Rubiķis un *Orchester Der Komischen Oper Berlin, Komische Oper Berlin*

28. janvāris, Ainārs Rubiķis, akordeoniste Ksenija Sidorova un *Orchester Der Komischen Oper Berlin, Komische Oper Berlin*

27., 30. janvāris, 19., 27. februāris, Ainārs Rubiķis diriģē Pētera Čaikovska operu "Jevgeņijs Oņegins", *Komische Oper Berlin*

ANDRIS POGA

Norvēģija

10. februāris, Andris Poga un *Stavanger Symfoniorkester, Konserthus, Stavanger*

JĀNIS LIEPIŅŠ

Vācija

6. janvāris, Jānis Liepiņš diriģē Džuzepes Verdi operu "Nabuko" *Nationaltheater Mannheim*

EGILS SILIŅŠ

Japāna

26., 29. janvāris, 2., 6. februāris Egils Siliņš Holandieša lomā Riharda Vāgnera operā "Klisošais holandietis" *The New National Theatre, Tokyo*

Spānija

19., 22., 25., 28. februāris Egils Siliņš Simones lomā, Aleksandra fon Zemlinska operā "Florencietis" *Bilbao Opera*

KRISTĪNE OPOLAIS

Austrija

18., 21., 23., 26., 28., 30. janvāris Kristīne Opolais Toskas lomā Džakomo Pučīni operā "Toska", *Theater an der Wien*

ELĪNA GARANČA

ASV

28. februāris, Elīna Garanča Princeses Eboli lomā Džuzepes Verdi operā "Dons Karloss" *The Metropolitan Opera, New York, NY*

Šveice

18., 21., 23., 26., 30. janvāris, Elīna Garanča Santucas lomā Pjetro Maskanji operā "Zemnieka gods" *Opernhaus Zürich*

MARINA REBEKA

Itālija

10., 16., 19., 22., 25. februāris, Marina Rebeka Taīdas lomā Žila Masnē operā "Taīda", *Teatro alla Scala a Milano*

Šveice

3. janvāris, Marinas Rebekas solokonzerts, *Église de Rougemont*

INGA KALNA

Šveice

30. janvāris, 13., 17., 19., 25., 27. februāris, Inga Kalna Liduānas kundzes lomā Fransisa Pūlenka operā "Karmelišu dialogi", *Opernhaus Zürich*

ZANDA ŠVĒDE

Vācija

9., 13. janvāris, Zanda Švēde Karmenas lomā Žorža Bizē operā "Karmena", *Oper Frankfurt*

PĒTERIS VASKS

Apvienotā Karaliste

14. janvāris, Pēteris Vasks "Viatore", atskaņo *United Strings of Europe, Wilton's Music Hall, London*

Beļģija

10. februāris, Pēteris Vasks "Canto di forza", "Musica serena", atskaņo *Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen, Antwerpen*

Dānija

12. februāris, Pēteris Vasks "Concerto no. 2" atskaņo *DUEN Orkester, Musikhuset København*

Kanāda

29. janvāris, Pēteris Vasks "Da Pacem, Domine", "Prayer" atskaņo *Thirteen Strings, St. Joseph's Parish, Ottawa, ON*

Somija

3. februāris, Pēteris Vasks, "1. Symphony", atskaņo *Lohjan Kaupunginorkesteri, Laurentius-Sali, Lohja*

ĒRIKS EŠENVALDS

Apvienotā Karaliste

3. februāris, Ēriks Ešenvalds, kormūzika, izpilda *The Choir of St Giles Cathedral, St Giles' Cathedral, Edinburgh*

8. februāris, Ēriks Ešenvalds "Stars", izpilda *The Tenebrae Choir, kormūzika, Wigmore Hall, London*

Kanāda

30. janvāris, Ēriks Ešenvalds, izpilda *Capital Chamber Choir, kormūzika, St. Joseph's Church, Ottawa*

20. februāris, Ēriks Ešenvalds "Stars", "Only in Sleep", izpilda *Chronos Vocal Ensemble, kormūzika, St. Andrew's United Church, Edmonton*

Nīderlandē

22. janvāris, Ēriks Ešenvalds, izpilda *Kamerkoor Revoce, kormūzika, Museum Hilversum*

23. janvāris, Ēriks Ešenvalds, izpilda *Kamerkoor Revoce, kormūzika, Duitse kerk, Den Haag*

IVETA APKALNA

Vācija

1. janvāris, Iveta Apkalna un *Konzerthausorchester Berlin, Konzerthaus Berlin*

9., 10., 31. janvāris, Iveta Apkalna, *Elbphilharmonie, Hamburg*

27. februāris, Iveta Apkalna un *Enthusiastenorchester, Alte Oper Frankfurt*

REINIS ZARIŅŠ

Apvienotā Karaliste

23. februāris, Reinis Zariņš, *Wigmore hall, London*

DAUMANTS LIEPIŅŠ

Spānija

12. februāris, Daumants Liepiņš, *Festival Emergents Barcelona*

BAIBA SKRIDE

Apvienotā Karaliste

16. februāris, Baiba Skride un *Hallé Orchestra (VIMEO platformā), The Bridgewater Hall, Manchester*

ASV

24., 25., 26. februāris, Baiba Skride un *Boston Symphony Orchestra, diriģents Andris Nelsons, Symphony Hall, Boston, MA*

Nīderlandē

27. janvāris, Baiba Skride un *Noord Nederlands Orkest, theater de Oosterport, Groningen*

28. janvāris, Baiba Skride un *Noord Nederlands Orkest, Theater Bioscoop de Nieuwe Kolk, Assen*

30. janvāris, Baiba Skride un *Noord Nederlands Orkest, Het Concertgebouw Amsterdam*

Portugāle

14. janvāris, Baiba Skride un *Orquestra Sinfónica do Porto Casa da Música, Casa da Musica, Porto*

Vācija

9., 10. janvāris, Baiba Skride un *Staatskapelle Weimar, congress centrum neue weimarhalle, Weimar*

18. janvāris, Baiba Skride, *Jugendstilfesthalle Landau*

GUNTA ĀBELE

Šveice

16. janvāris, Gunta Ābele, čells, *Hauskonzert Zeiningen*

KSENIJA SIDOROVA

Beļģija

7. janvāris, Ksenija Sidorova un *Brussels Philharmonic, Flaggey Studio 4, Brussels*

9. janvāris, Ksenija Sidorova un *Brussels Philharmonic, Concertgebouw Brugge, Bruges*

Vācija

11., 12. janvāris, Ksenija Sidorova un *Dortmunder Philharmoniker Konzerthaus Dortmund*

LATVIEŠU SIMFONISKĀS MŪZIKAS LIELKONCERTS

29. janvāris, Latvijas Nacionālais simfoniskais orkestris un diriģents Guntis Kuzma, Liepājas Simfoniskais orkestris un diriģents Jānis Liepiņš, kamerorkestris *Sinfonietta Rīga* un diriģents Normunds Šnē, Latvijas Nacionālās operas orkestris un diriģents Mārtiņš Ozoliņš, Anna Gāgane, klarnete. Daumants Liepiņš, klavieres *Lielā ģilde, Rīga*

Noslēgusies PBLA valdes sēde 2021

Pasaules Brīvo latviešu apvienība noslēgusi gadskārtējo sēdi, kas ik gadu tradicionāli notiek Rīgā klātienē, bet jau otro reizi pandēmijas izraisīto ierobežojumu dēļ notika attālināti šī gada 5. un 6. decembrī. Tajā piedalījās valdes locekļi no visām PBLA dalīborganizācijām.

Svētdien, 5. decembrī, bija plašai tautiešu sabiedrībai pasaulē atklāta informatīva sēdes diena, savukārt pirmdien, 6. decembrī, – sēde valdei kopā ar sadarbības partneriem.

“Jā, diemžēl atkal esam spiesti sanākt kopā attālināti Zoom platformā,” teica Kristīne Saulīte, PBLA priekšsēde. “Kaut arī visi esam noguruši no attālinātajām sēdēm, pandēmija diktē savus noteikumus – sanācām attālināti, bet plānojam tikšanos tā, lai pirmā diena būtu informatīva un iedvesmojoša visai sabiedrībai, bet otrā diena veltīta iekšējām lietām un kopējiem projektiem ar sadarbības partneriem,” uzsvēra priekšsēde.

Pirmajā dienā pēc informatīvā ziņojuma par PBLA darbību notika diskusija par diasporas gatavošanos un iesaisti gaidāmajās 14. Saeimas vēlēšanās, kurās piedalījās Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēde Kristīne Bērziņa, neatkarīgā žurnāliste Inga Sprinģe, ĀM konsulārā departamenta direktore Agnese Saliņa. Sarunu vadīja žurnāliste Arta Skuja. Tāpat pirmajā dienā notika diskusija par Dziesmu svētku tradīcijas uzturēšanu ārpus Latvijas – gaidāmajiem Vispārējiem latviešu dziesmu svētkiem Minesotā, ASV, nākamvasar gaidāmajām kultūras dienām Eslingenā, Vācijā. Nemateriālā kultūras mantojuma nozares vadītāja Sarmīte Pāvulēna un diasporas svētku rīkotāji pasaulē – XV Vispārējo Latviešu Dziesmu svētku ASV rīcības komitejas priekšsēdis Ansis Vikniņš, Dziesmu svētku fonda pārstāve Iveta Grava un Eslingenas 2022 svētku rīcības komitejas pārstāve no Itālijas Ilze Atardo.

Diskusija "Ceļā uz 14. Saeimas vēlēšanām". No kreisās: Arta Skuja, Inga Sprinģe, Agnese Saliņa, Kristīne Bērziņa

Sarunu vadīja Eva Johansone, LTV Kultūras ziņu žurnāliste. Sēdes ieraksti pēc 13. decembra būs skatāmi: www.pbla.lv/par-pbla/valdes-sedes/. Valdei un tautiešiem pasaulē akustiskā folkgrupa "Rahu the Fool" sniedza liksmu mūzikālu priekšnesumu.

Sēdes otrā diena, pirmdien, 6.

decembrī, bija veltīta PBLA sadarbībai ar dažādām Latvijas valdības iestādēm un ministrijām, kā arī apvienības iekšējiem jautājumiem – budžetam, stātītiem un nākotnes plāniem. Sēdē piedalījās Ārlietu ministrijas (ĀM) parlamentārā sekretāre Zanda Kalniņa-Lukaševica un Diasporas vēstniece Elita Gavele, kā arī PBLA dalīborganizāciju vadītāji. Notika diskusija par valsts atbalstu diasporai, kurā piedalījās Ārlietu ministrijas, Kultūras ministrijas, Izglītības un zinātnes ministrijas, kā arī Sabiedrības integrācijas fonda un Latviešu Valodas aģentūras pārstāvji.

Valde atbalstīja šādas rezolūcijas, kas iezīmē apvienības šī un nākamā gada darbības virzienus.

1. Latvijas valsts drošības sargāšana un stiprināšana

Mūzicē folkgrupa "Rahu the fool"

PBLA valde aicina tās dalīborganizācijas turpināt iestāties par Latvijas valsts drošību savās mītnes zemēs, uzturot kontaktu ar politiķiem, veidojot latviešu sabiedrības informācijas tīklus un visos veidos informējot mītnes zemju sabiedrības par Latvijas un Baltijas valstu centieniem drošības un demokrātijas uzturēšanā.

2. Dalība 14. Saeimas vēlēšanās

PBLA valde aicina tās dalīborganizācijas un Latvijas pilsoņus visā pasaulē aktīvi sekot līdz politiskajai situācijai Latvijā, iesaistīties un rīkot diskusijas ar Latvijas politiskajām partijām, gādāt par personas dokumentu derīgumu ar mērķi aktīvi pie-

dalīties Latvijas Republikas 14. Saeimas vēlēšanās 2022. gada 1. oktobrī.

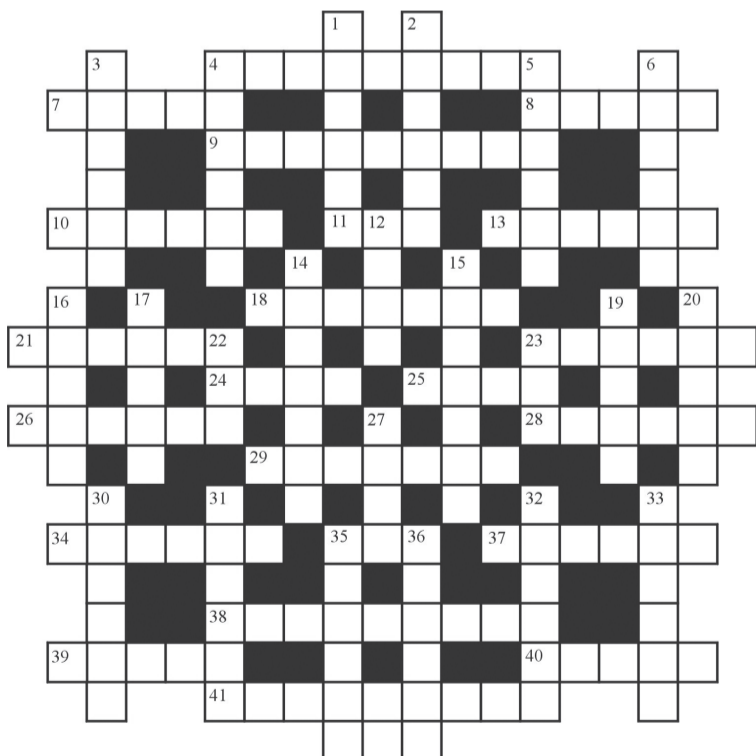
3. Latviešu kultūras tradīciju uzturēšana

Apzinoties pandēmijas izraisīto ierobežojumu negatīvo ietekmi uz pasaules latviešu organizētās sabiedrības darbību un kopā būšanu, PBLA valde aicina latviešu organizācijas pasaulē iespēju robežās rīkot un atbalstīt klātienē un attālinātus kultūras pasākumus – Vispārējos dziesmu svētkus, Kultūras dienas, koņu koncertus un deju kopu darbību, lai latviskās kultūras tradīcijas ārpus Latvijas neapstiktu.

(Turpinājums 11. lpp.)

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

Limēniski. 4. Monarhija. 7. Upe Vidzemē. 8. Keramikas pudele. 9. Radoša izdoma. 10. Apstrādāts dārgakmens ar reljefu attēlu. 11. Griezīgs. 13. Stumbrs ar diviem žuburiem. 18. Rūpīgi izgatavots mēra paraugs. 21. Dārgs kristāls. 23. Tauriņziežu dzimtas augs. 24. Nemākulīgs dzejolis. 25. Dzīvībai bīstama viela. 26. Apledījums, kas izveidojas pēc atkušņa. 28. Pusedz-

akmens. 29. Valstu apvienība. 34. Apdzīvota vieta Kuldīgas novadā. 35. Trauka rokturis. 37. Plāns, sauss cepums. 38. Optiska ierīce. 39. Apdzīvota vieta Jelgavas novadā. 40. Pareizticīgo svētbilde. 41. Literārā valoda senajā un viduslaiku Indijā.

Stateniski. 1. Bulta. 2. Kuplas. 3. Karnevāla atribūti. 4. Tonizējošs dzēriens. 5. Baltijas vācu vēsturnieks, publicists (1836-

1908). 6. Elements daiļslidošanā. 12. Priežu mežs. 14. Dzinulis. 15. Bromēliju dzimtas tropu augs. 16. Plāns, blīvs kokvilnas vai mākslīgā zīda audums. 17. Pasta sūtījumi. 19. Riņķis. 20. Ābolu šķirne. 22. Liels, spilgts krāsas papagailis. 23. Latviešu gleznotāja Svempa vārds. 27. Sāms. 30. Aukstais ēdiens. 31. Lašveidīgo kārtas zivis. 32. Suņu šķirne. 33. Cirka mākslinieks. 35. Pilsēta Dānijā, Finas salā. 36. Turcijas galvaspilsēta.

Krustvārdu miklas (Nr. 47) atrisinājums

Limēniski. 5. "Tartifs". 8. Klasika. 10. Tirza. 11. Saukļi. 12. Operas. 13. Karavelas. 14. Īecava. 16. Skepse. 18. Aktis. 19. Emisārs. 22. Aranžēt. 25. Korintes. 26. Kritiķis. 28. Patiess. 30. Matētas. 32. Likme. 33. Eliass. 36. Balets. 38. Tālsaruna. 39. Kupica. 40. Tenors. 41. Melot. 42. Smiltis. 43. Satraps.

Stateniski. 1. Araksa. 2. Lirika. 3. Patoss. 4. Litene. 5. Trapene. 6. Stirpas. 7. Kravates. 8. Kallasa. 9. Avansēt. 15. Vestibils. 17. Kantilēna. 20. Mioma. 21. Rātns. 23. Raita. 24. Ētika. 27. Saksauli. 28. Paltuss. 29. Slaloms. 30. Menuets. 31. Saturns. 34. Apinis. 35. Startis. 36. Batuts. 37. Lingas.

LETA
nacionālā informācijas aģentūra

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502
marketing@leta.lv
+371 – 672 225 09
www.leta.lv

Pēc lasītāju pieprasījuma izdota grāmatas "Trimdas archīvu mājupceļš" papildtirāža

Trimdas archīvu mājupceļš

Cena 10,- EUR

Sastādīja Māris Brancis
Redaktore Ligita Kovtuna

Grāmatas izdošanu atbalsta

KĀM Amerikas Latviešu apvienības Kultūras fonds

PALĪGS UN ROSINĀTĀJS VĒSTURES LIECĪBU SAGLABĀŠANĀ

WWW.LAIKAGRAMATA.LV

(Turpināts no 10. lpp.)

Noslēgusies PBLA valdes sēde 2021

PBLA aicina katru latviešu sabiedrības locekli atbalstīt latvisko kultūru ar savu personīgo līdzdalību klātienē vai attālināti, biļešu iegādi vai ziedojumiem latviešu sabiedriskajiem pasākumiem.

4. Latviskās izglītības turpināšana

Apzinoties Covid-19 pandēmijas izraisīto ierobežojumu negatīvo ietekmi uz pasaules latviešu organizētās izglītības struktūru un skolu darbu, PBLA

aicina latviešu skolas un to administratorus visā pasaulē pēc iespējas uzturēt skolu darbu klātienē vai attālināti, kā arī aicina bērnu vecākus turpināt gādāt par savu bērnu latvisko izglītību.

5. Latvijas tautsaimniecības attīstība

PBLA valde aicina dalīborganizācijas, Ārlietu ministriju un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru (LIAA), kopā ar sadarbības partneriem, tai skaitā *Lat-Cham* un *Red Jackets*, turpināt

atbalstīt Latvijas tautsaimniecības izaugsmi un palīdzēt Latvijas uzņēmējiem attīstīt biznesa sakarus starp pasaules un Latvijas uzņēmējiem, īpašu uzmanību pievēršot latviešu izcelsmes uzņēmēju sadarbības tīkla attīstīšanai PLEIF un citos formātos.

6. Trimdas archīvu saglabāšana

PBLA aicina diasporas organizācijas pasaulē sadarbībā ar Latvijas valsts institūcijām tur-

pināt darbu pie diasporas archīvu apzināšanas, izpētes un saglabāšanas, lai nākamajā darbības gadā apkopotu un digitalizētu trimdas centrālo organizāciju, tai skaitā PBLA archīvu materiālus.

Valde apstiprināja PBLA budžetu 2022. gadam un vienojās, ka šī gada decembra otrajā pusē elektroniski notiks PBLA vadības vēlēšanas.

Tiešsaistes saruna ar daudzsēriju filmas “Emīlija. Latvijas preses karaliene” veidotājiem

Pasaules Brīvo latviešu apvienība (PBLA) 18. decembrī pulksten 17.00 aicina uz tiešsaistes sarunu par leģendāro izdevēju Emīliju Benjamiņu, tā laika notikumiem, Latvijas preses un politisko vidi. Kultūras žurnāliste Eva Johansone tiksies ar trim pārstāvjiem no “Emīlija. Latvijas preses karaliene” radošās komandas – režisori Kristīni Želvi, producentu Gintu Grūbi un vēsturnieci Inetu Lipšu. Skatītāji varēs uzdot jautājumus PBLA Facebook lapā www.facebook.com/pblalv, 100g kultūras Facebook lapā vai Zoom platformā, iepriekš piesakoties dalībai, rakstot uz e-pastu: lora.egle@pbla.lv.

Vēsturiskā daudzsēriju filma ir stāsts par starpkaŗu Latvijas preses karalieni – “Jaunāko Ziņu” un “Atpūtas” izdevēju Emīliju Benjamiņu, kuŗas personība, bagātība un traģiskais liktenis ir kļuŗuŗi par Latvijas vēstures

leģendu. “Emīlija. Latvijas preses karaliene” ir stāsts, kas seŗas spēlfilmās aptver laika periodu no Emīlijas Benjamiņas izdotā žurnāla “Atpūta” sākuma 1924. gadā līdz viņas bojāejai 1941. gadā Sibīrijā. Galvenās lomas filmā atveido Guna Zariņa, Juris Bartkevičs, Artūrs Skrastiņš un citi Latvijā labi zināmi aktieri. Sarunā filmas veidotāji stāstīs par filmas tapšanas aizkulīsem, izpēti, kā arī uzklauŗis daŗādus viedokļus.

“Emīlija. Latvijas preses karaliene” pasaules pirmizrādi piedzīvoja ŗi gada rudenī, un drīz būs pieejama interesentiem visā pasaulē. Katra serija atspoguļo kādu zīmīgu Emīlijas Benjamiņas dzīves posmu, parādot daŗādas viņas personības ŗķautnes, – ģimenes dzīvi, uzņēmējdarbību, sociālā statusa nostiprināšanu, ietekmi uz politikajām un kultūras norīsem 20. un 30. gados un beīgu beīgās paŗas darbinieku nodevību. Ar ŗo spēcīgo sievieti

stāsta centrā filmā parādīta Latvijas sabiedrība visā tās krāsainībā, un skatītājiem redzamas daŗdas vēsturiskas personas – Antons Benjamiņš, Jānis Benjamiņš, Kārlis Skalbe, Jānis Ziemeļnieks, Vilis Lācis, Jānis Kārliņš, Annija Simsone, Pēteris Blaus, Jūlijs Lācis, Augusts Kirhenšteins.

Emīlija Benjamiņa (1881–1941) bija žurnāliste, izdevēja un sabiedriskā darbiniece. Viena no ietekmīgākajām starpkaŗu Latvijas sievietēm, pieprasīta laikrak-

sta “Jaunākās Ziņas” (1911–1940) un ģimenes žurnāla “Atpūta” (1924–1940) izdevēja, parakstījusies arī kā redaktore. Par savu sabiedrisko darbību saņēmusi vairākus ārzemju un Latvijas apbalvojumus, t. sk. IV un III ŗķiras Triju Zvaīŗņu ordeni (1932, 1937) un Zviedrijas Vāŗas ordeņa 1. ŗķiras zelta medaļu (1935).

Sarunas ar rakstniekiem atbalsta LR Kultūras ministrija

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro par cm² ierāmējumā Atlaides par reklāmas publicēšanas bieŗumu:

- Atkārtojot vienu un to paŗu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmēŗā no parastās cenas.
 - Atkārtojot vienu un to paŗu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
 - Atkārtojot vienu un to paŗu reklāmu 4 reizes un vairāŗ, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM:
● 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
SĒRU SLUDINĀJUMS:
● NB! 60 eiro

Pasta adrese:

Gertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrakstis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Pieŗtdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reŗ. nr. 1144.
Rietumeiropas latvieŗu laikraksts, iznāŗ sestdienās, 48 reizes gadā.

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija:
Gertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011
(Darba laiks P,O: 9-17, Pk: 9-13)
Tālr. (redakcija) +371 67326761,
+371 29439423,
Tālrakstis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

ABONEMENTA MAKSA:

Brīvās Latvijas digitālo versiju varat pasūtīnāt tāpat kā līdz ŗim.
● par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
● par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
● 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

To varat izdarīt caur Brīvās Latvijas mājaslapu: <http://www.brivalatvija.lv/abone-interneta>.
Izdrukājot iespējama krāsaina versija.

Tiem Brīvās Latvijas lasītājiem, kuŗi tomēr vēlas lasīt avīzi drukātā versijā, piedāvājam pasūtīnāt Amerikas latvieŗu avīzi *Laiks* – tie paŗi 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās paŗas, kas kopŗ 2001. gada bijuŗas kopīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt *Laiku* pa gaisa pastu no ASV.

● par 6 mēn. – EUR 186
● pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 86

Dāvanā *Laika* Mākslas kalendārs 2021!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTA-LK kontā:

AS SEB banka, kods UNLALV2X, nr.: LV80UNLA0050016243516, ar piezīmi BL

un norādot vārdu, uzvārdu un adresi. Latvieŗu organizāciju un privāte sludinājumi maksā EUR 6,- par 10 mm augstu viensleīģā platumā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x 7 cm) EUR 60,-

Komerģiālie sludinājumi EUR 12 par 1 slejas cm.
Atlaides atkārtojām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakģijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepiecieŗama iepriekŗēja vienoŗanas. Par publikāģijas minēto faktu precizitāti atbild autors.

Lūdzam ziedojumus iemaksāt:
Biedrības Laiks-BL kontā –
SEB Banka,
nr.:LV60UNLA0050018705154

SĒRAS

Mūŗībā aizsauķts

IMANTS BALODIS

(27.11.1927. Latvijā, Rīgā -
8.12.2021. Vāģijā, Badkrocingenā)

latvieŗu sabiedriskais darbinieķs, viens no Daugavas Vanagu organizāģijas dibinātāģiem, Daugavas Vanagu Vāģijā valdes un Centrālās Valdes referents, Zentas Mauriņas un Gunāŗa Astras projektu vadītāģs, patiess Latvijas patriots. Latvija ir zaudēģusi aktīvu, dzīvesģudru un sirsniģu draugu.

*Tu - saules ceļŗ un labā avots bijī,
Kam, rimstot tecēt, mūsu sirdīs palieķ
Joproģām mīlestības vilnis balts.
(K. Apŗkrūma)*

Daugavas Vanagi Vāģijā sēŗo par Imanta aizģeŗanu un izsaka dziļu līdzģutību viņa tuvinieķiem

Dieva mierā deģies

IMANTS BALODIS

Dzimis 1927. gada 27. novembrī Rīgā,
miris 2021. gada 8. decembrī Bad Krozingen/Vāģijā

Pateicģbā piemin
Minsteres Latvieŗu ģimnazģijas saime
Latvieŗu Kopģība Vāģijā

Zenta Mauriņa: “Manas saknes ir debesīs...”

**PRIECĪGUS
ZIEMSVĒTKUS,
LAIMĪGU UN
VEIKSMĪGU
JAUNO GADU!**

MATĪSS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantoŗana.
- Īpaŗuma pirkŗana un pāŗdoŗana.
- Meŗa apsaimnieķoŗana un pāŗdoŗana.

Valģu iela 3, Rīga, LV-1050

e-pasts: matiss@ska.lv

+371 28390346

SPORTS

SPORTS

ŠTEINBERGU TREŠO REIZI ATZĪST PAR GADA LABĀKO LATVIJAS BASKETBOLISTI

Uzbrucēja Anete Šteinberga trešo reizi karjērā atzīta par gada labāko Latvijas basketbolisti, informēja Latvijas Basketbola savienība (LBS). Šteinberga 2020./2021. gada sezonā bija viena no valstsvienības līderēm Eiropas čempionāta kvalifikācijas turnīrā, vidēji spēlējot 18 punktus un izcīnot 10 atlēkušās bumbas. Savukārt klubu līmenī Šteinberga ar Stambulas *Galatasaray* kļuva par Turcijas vicečempioni.

Šteinberga iepriekš par Latvijas labāko basketbolisti atzīta 2016. un 2017. gadā. Par balvas ieguvējām kļuvas arī Zane Teilāne, Anete Jēkabsons-Žogota, Kitija Laksa un Elīna Babkina.

PEKINAS ZIEMAS OLIMPISKAJĀS SPĒLĒS LATVIJU PĀRSTĀVĒS DIVI ŠORTTREKISTI

Latvijas delegācijā startam Pekinas Ziemas olimpiskajās spēlēs varēs iekļaut divus šorttrekistus, 9. decembrī informēja Latvijas Olimpiskā komiteja. Olimpiskajā kvalifikācijā punktus krāja **Roberts Krūzbergs** un **Reinis Bērziņš**, tomēr formāli viņi nodrošināja kvotas nevis sev, bet gan nacionālajai komandai. Divas starta vietas Latvijai paredzētas 1500 m distancē, bet pa vienam šorttrekistam varēs startēt 500 metru un 1000 metru distancē. Olimpiskajā kvalifikācijā ieskaites punktus varēja krāt četras Pasaules kausa posmos, kas noslēdzās novembrā pēdējā nedēļas nogalē. Katram dalībniekam kvalifikācijā ieskaitīti rezultāti trijos veiksmīgākajos no četriem posmiem. Katrā distancē kvalifikācija notika atsevišķi.

Gan vīriešiem, gan sievietēm olimpiskajā Pekinā startēs pa 32 dalībniekiem 500 metru un 1000 metru distancēs, kā arī būs pa 36 slidotājiem 1500 metrus un pa astoņām komandām stafetē. Jauktajā stafetē par olimpiskajām godalgām cīnīsies 12 komandas. Ziemas olimpiskās spēles Pekinā 2022. gadā risināsies no 4. līdz 20. februārim.

PAR MŪŽA IEGULDĪJUMU SPORTĀ BALVA – VISVALDIM FREIDENFELDAM

Žūrijas sēdē apstiprināts, – sporta sabiedrības sasniegumu godināšanas ceremonijā *Trīs*

zvaigžņu balva 2021 balvu nominācijā *Mūža ieguldījums sportā* saņems ilggadējais treneris cīņas sportā Visvaldis Freidenfelds. Šogad uz šo nomināciju tika izvirzīti četri kandidāti. Visvaldis Freidenfelds visu mūžu veltījis cīņas sporta attīstībai, ir vairākkārtējs Latvijas čempions, sporta meistars brīvajā cīņā. Pēc LVFKI absolūcijas strādājis LVFKI par vecāko pasniedzēju smagatlētikas katedrā.

Visvaldis Freidenfelds ir devis nozīmīgu ieguldījumu sporta veida attīstībā. Nodibināja Latvijas Brīvās cīņas sporta klubu-internātu Rīgā, Hipokrāta ielā 25, uz kuŗu aicināja jaunos sportistus no visas Latvijas. Sporta klubs ātri kļuva par vadošo cīņas organizāciju Latvijā un sasniegta labus rezultātus pasaules mērogā. 2018. gadā lietošanā nodeva jaunu sporta internātu ar 13 istabām, ēdnīcu, saunu un modernu cīņas sporta zāli. Daudzi kluba sportisti ir pārstāvējuši Latviju Eiropas un pasaules čempionātos, kā arī visi internāta audzēkņi ieguvuši augstāko izglītību.

Sporta klubs pastāvīgi organizē Rīgā starptautisko turnīru junioriem, kuŗš ir vienīgais turnīrs Latvijā, kas iekļauts Pasaules cīņas federācijas sacensību kalendārā un uz kuŗu ierodas sportisti no visiem kontinentiem.

1980. gadā Freidenfelds kļuva par Latvijas izlases vecāko treneri, sagatavojot daudzus augstas klases cīkstoņus un cīkstones.

Laura Skujiņa absolvējusi Rīgas Ezerkrasta vidusskolu un Latvijas Sporta pedagogijas akadēmiju. Uzvarējusi Eiropas U-18 un Eiropas U-20 čempionātā, Pasaules U-20 čempionātā divas reizes ierindojusies piektajā vietā. 2011. gada Eiropas čempionātā izcīnīja piekto vietu. 2010. gada pasaules čempionātā izcīnījusi septīto, 2009. gada Eiropas čempionātā – astoto vietu. 2014. gadā gan Eiropas čempionātā, gan pasaules čempionātā izcīnījusi bronzas medaļu, kā arī ieguvusi bronzas godalgu Starptautiskās cīņas sporta federācijas

Daudzu balvu ieguvēja – Visvalža Freidenfelda audzēkne Laura Skujiņa

(FILA) zelta *Grand Prix* finālsacensībās.

Laura Skujiņa atzīta par Rīgas 2013. un 2014. gada labāko sportisti. No 2008. gada strādājusi Krišjāņa Kundziņa cīņas sporta skolā par sieviešu brīvās cīņas treneri. 2014. gadā atvērusi savu klubu – “Lauras Skujiņas cīņas sporta klubs”.

Savukārt **Armands Zvirbulis** 2007. gadā kļuva par Eiropas čempionu junioriem, 2014. gadā pasaules čempionātā izcīnīja piekto vietu, kas bija ceļazīme uz Londonas Olimpiskajām spēlēm, kuŗās tika izcīnīta devītā vieta. **Igors Samušonoks** uzvarēja 1990. gada pasaules junioru čempionātā, 1999. gadā Eiropas pieaugušo čempionātā ieguva otro vietu, piedalījās 2000. gada Sidnejas Olimpiskajās spēlēs, izcīnot 11. vietu.

Par ieguldīto darbu, mērķtiecību un personīgo attieksmi, nodrošinot Latvijas olimpiskās komandas dalību Londonas spēlēs un nesot Latvijas vārdu pasaulē, Freidenfeldam 2012. gadā tika pasniegts Saeimas pateicības raksts, bet 2018. gadā par nozīmīgu ieguldījumu cīņas sporta attīstībā viņš saņēma Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) Atzinības rakstu.

Par nozīmīgu ieguldījumu Latvijas labā Freidenfelds 2013. gadā tika apbalvots ar Atzinības krusta 1. pakāpes zelta goda zīmi, bet 2019. gadā viņš par sevišķiem nopelniem Latvijas valsts labā tika iecelts par Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieri. “Freidenfelds ir izcils piemērs sporta sabiedrībai un iedvesmojošs paraugs ikvienam. Trenera mērķtiecība, ieguldītais darbs un konsekventa pieeja sava sporta veida attīstībai rezultējās augstos sasniegumos – viņa audzēkņi startē starp labākajiem pasaulē, nesot Latvijas vārdu globālā mērogā,” izvēli pamato “Trīs zvaigžņu balvas 2021” žūrijas priekšsēdis Sandis Riekstiņš.

MARTINS DUKURS FINIŠĒ SOLI AIZ PJEDESTALA

Latvijas skeletoņa izlases līderis Martins Dukurs Pasaules kausa posmā Vinterbergā, Vācijā, ieņēma ceturto vietu, bet Tomass Dukurs sacensības noslēdza septītajā pozīcijā. Martins pēc pirmā brauciena bija astotais, tomēr summā spēja pakāpties četras vietas augstāk. Uzvaru divu braucienā summā nodrošināja krievs Aleksandrs Tretjakovs ar rezultātu viena minūte un 51,05 sekundes. Otrās vietas ieguvējs Aksels Jungs atpalika 0,29 sekundes, savukārt laureātu trijnieku noslēdza vēl viens vācietis Kristofers Grotērs 0,59 sekundes aiz uzvarētāja.

NETLAUS IZCĪNA SUDRABA MEDAĻU EIROPAS KAUSA POSMĀ

Latvijas skeletonists Kristis Netlaus Siguldā izcīnīja otro vietu Eiropas kausa posmā. Netlaus abos braucienos bija otrais, startā uzrādot septīto un trešo laiku. Pārliciecināši ātrākais abos braucienos bija Krievijas skeletonists Dmitrijs Grevcevs, kuram Netlaus summā zaudēja 0,49 sekun-

PAZIŅOJUMI

VĀCIJA

Virburgā, *Deutschhauskirche, Am Schottenanger 2*, sestdien **11. decembrī** plkst. 13:30 paredzēts Adventa dievkalpojums. Māc. Rolands Eimanis. Ja vien būs iespējams, pēc tam vēl pakāvēsimies kopā draudzes telpās.

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā Butjadinger Str. 59, **19. decembrī** plkst. 11 Adventa dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Dr. A. Rosenbergs. Draudzes nama apmeklētājiem jāievēro epidemioloģiskās drošības 2G prasības un ir jāvelk FFP2 maskas. “Eglīte” diemžēl nenotiks.

LATVIJA

Advents – Baznīcas gada sākums. Gaidām Kristus atnākšanas brīnumu. Šogad atzīmēsim šo skaisto gaidīšanas laiku kopā, pulcējoties četrās Adventa dievkalpojumos:

Kristis Netlaus

des. **Valts Smilga** braucienos sacensiedza 12. un 14. rezultātu, bet summā bija 14. vietā, uzvarētājam zaudējot 2,84 sekundes. **Elvis Veinbergs** piedzīvoja neveiksmi pirmajā braucienā un finišēja pēdējā, 25. vietā, otrajam braucienam nekvalificējoties.

Latvijas skeletoniste **Dārta Zunte** Siguldā izcīnīja piekto vietu Starpkontinentālā kausa posmā. Zunte bija vienīgā Latvijas pārstāve šajās sacensībās, kuŗās piedalījās 17 sportistes.

BOBSLEJĀ AUGSTĀKĀ – ASTOTĀ VIETA

Vācijā, Vinterbergas trasē Pasaules kausa posmā bobslejā četrinieku sacensībās Latvijas pilota **Oskara Ķibermaņa** pilotētais četrinieks ierindojās astotajā vietā, bet **Dāvja Kaufmaņa** ekipāža pirmajā braucienā piedzīvoja kritienu. Par sacensību uzvarētāju tika kronēts vācietis Frančesko Frīdrihs. Otrajā vietā ierindojās tautietis Johanness Lochners, kuŗš no uzvarētāja atpalika 0,05 sekundes, bet trešo vietu ieņēma kanadieša Džastina Kripsa pilotētais četrinieks. Ķibermaņa četrinieks no Frīdriha divu braucienā summā atpalika 0,56 sekundes.

Visās četrās līdzšinējās četrinieku sacensībās ir uzvarējis vācietis Frančesko Frīdrihs, kuŗš kopvērtējumā ir līderis ar 900 punktiem. Otrais ar 780 punktiem ir vācietis Johanness Lochners, trešais ar 762 punktiem – austrietis Benjamins Maiers. Ķibermaņa iekrājies 698 punktus un ir sestais, bet Kaufmanis ar 186 punktiem trijos posmos atrodas 24. pozīcijā.

Latvijas bobsleja pilota Oskara Ķibermaņa pilotētais četrinieks

Sludinājumus un reklāmu laikrakstā iesniedz ērti arī no sava tālrunā!

Ceturtais Advents – svētdien, **19. decembrī** 13.00 (tikai Zoom) **Ziemassvētku dievkalpojums** notiks piektdien, **24. decembrī** 11.00 (klātienē un Zoom). Dievnamā Akas ielā 13 tiksīmies “zaļajā režīmā” – **ar kovidā sertifikātiem, un izmantosim sejas maskas.**

Kā vienmēr, varat sazināties ar draudzi: valde@redraudze.lv.

Pasaules kausa piektajās četrinieku sacensībās ieņēma 11. vietu, bet bet Dāvis Kaufmanis ierindojās 23. vietā. Latvieši nebija starp ātrākajiem starta ieskrējienā un arī trasē neiztika bez kļūdām. Neviens no abiem braucieniem Ķibermanim isti neizdevās. Otrajā braucienā sānslīde trases augšdaļā un vēl viena kļūme tuvāk finišam neatstāja izredzes noturēties *top10*. No uzvarētāja Ķibermani šķīra 0,83 sekundes. Jau ierasti uzvarēja Vācijas pilots Frančesko Frīdrihs, kuŗa kamanas divu braucienā summā finišu sasniegta pēc minūtes un 49,38 sekundēm. Otrās vietas ieguvējs brits Breds Hals zaudēja uzvarētājam 0,30 sekundes, bet trijnieku noslēdza Austrijas pilots Benjamins Maiers 0,36 sekundes aiz Frīdriha.

Dāvis Kaufmais kopā ar stūmējiem Ivo Danu Kleinbergu, Intaru Dambi un Kristu Lindensblatu pēc pirmā brauciena ieņēma 23. vietu. Braucienā viņi zaudēja Lochnera ekipāžai 0,71 sekundi un pie otrā brauciena, kuŗā startēja 20 labākās ekipāžas, netika.

BENDIKA TUVU KARJĒRAS REKORDAM SPRINTĀ UN FINIŠĒ DEVĪTĀJĀ VIETĀ

Latvijas vadošā biatloniste **Baiba Bendika** Hochfilcenē izcīnīja devīto vietu Pasaules kausa sezonas trešā posma 7,5 sprinta sacensībās, sasniedzot labāko rezultātu sezonā un savu otro labāko sniegumu šajā disciplīnā. Bendika šāva nekļūdīgi guļus, bet šaušanā stāvus neaizvēra pēdējo mērķi, finišā uzvarējušajai Hannai Solai no Baltkrievijas zaudējot vienu minūti un 12,3 sekundes. Kļūda ugunslīnijā latvietei liedza pacīnīties par pirmo trijnieku, bet trasē viņai bija 13. ātrākais solis. Piecas kļūdas šaušanā Latvijas biatlona līderi Baibai Bendikai Hohfilcenē, Austrijā, liedza pakāpties augstāk par 37. vietu Pasaules kausa posmā 10 kilometru **iedzišanas distancē**. Bendika startēja astotā, bet pēc laba distances sākuma turpināja ne tik veiksmīgi.

P. Karlsons